

— GAZETA **Z** —
GRODZISKA
i okolic

71 (208)

2019

ISSN 1234-5296

GAZETA
BEZPŁATNA

“DNI GRODZISKA”

Gmina
Grodzisko Dolne

www.grodziskodolne.pl

Ośrodek Kultury
w Grodzisku Dolnym

Zespół „REDLIN”

AKTUALNOŚCI

TAK ŚWIĘTOWALIŚMY NA
DNIACH GMINY **3-4**

BIEG ŻÓŁWIA. V BIEG
GRODZISKI **5**

PSZOK PO PIERWSZYM
KWARTALE
FUNKCJONOWANIA **6**

POWSTAJE NOWA STREFA
REKREACJI ZA GOKIEM **7**

INWESTYCJE
W SKRÓCIE **7**

Z ŻYCIA
RADY GMINY **7**

ZŁÓŻ WNIOSEK NA ŚWIAD-
CZENIE WYCHOWAWCZE
500+ ORAZ JEDNORAZOWE
WSPARCIE DLA UCZNIĄ **8**

BEZPIECZNE WAKACJE.
„FAKTY I MITY NA DRODZE” **9**

KTO ODPOWIADA ZA
SZKODY WYRZĄDZONE
PRZEZ ZŁAMANÉ DRZEWO **10**

WAKACJE CZASEM
PODRÓŻY W ŚDS-ACH **11**

NA WYCIECZKOWYM
SZLAKU **11**

„KRECI MNIE
BEZPIECZEŃSTWO NAD
WODĄ” NAD ZBIORNIKIEM
WODNYM „CZYSTE” **12**

SENIOR, SENIOR
W ZAKOPANEM **13**

ARTYŚCI
SĄ WŚRÓD NAS **13**

SPARTAKIADA
ŚRODOWISKOWYCH
DOMÓW SAMOPOMOCY **14**

KULTURA

ANIA I OLA RYDZIK
NA OGÓLNOPOLSKIM
FESTIWALU W BARANOWIE **15**

ORKIESTRA
WE LWOWIE **15**

PIKNIK NA POWITANIE
LATA **16**

WOJEWÓDZKI PRZEGLĄD
WIEJSKICH ZESPOŁÓW
ŚPIEWACZYCH **16**

WYCHOWANIE I EDUKACJA

NAUCZYCIELE
Z GRODZISKA
DOLNEGO W
REGENT BRIGHTON **17-18**

PRZEDSMAK
WAKACYJNYCH
PODRÓŻY **18**

JEDZIEMY
DO ZOO **18**

PIKNIKOWA
NIEDZIELA
PRZY SZKOLE
W GRODZISKU
DOLNYM **19-20**

STAWIAJĄ NA JĘZYKI
OBCE **20**

CIEKAWOSTKI

NIEWYGODNIE,
ALE MODNIE **21-22**

RYS HISTORYCZNY
BUDOWY I
FUNKCJONOWANIA
SZKOŁY
PODSTAWOWEJ W
ZMYŚLOWCE **23-25**

JEST SIĘ CZEGO
OBAWIAĆ **26**

OGŁOSZENIA

OGŁOSZENIA **27-28**

WYRAZY SZCZEREHO WSPÓŁCZUCIA

PANU ROMANOWI MATUSZKOWI

Radnemu Powiatowemu,
Dyrektorowi Zespołu Szkół im. prof. Franciszka Leji w Grodzisku Górnym

z powodu śmierci MAMY

składają

Wójt i Rada Gminy
w Grodzisku Dolnym

Tak świętowaliśmy na Dniach Gminy

Za nami cztery dni wspólnego świętowania. Różne wydarzenia sportowe i kulturalne towarzyszyły tegorocznym Dniom Grodziska. Podobnie jak w poprzednich latach tak i tym razem wydarzenie to przyciągnęło swoich sympatyków.

Czwartkowa odsłona świąt gminy rozpoczęła się spotkaniem z poezją i malarstwem pani Anny Korczyńskiej-Krysy. Klimatycznie wystrojona sala Ośrodka Kultury oraz muzyczne przerywniki, sprawiły iż główna bohaterka wieczorku zabrała swoich gości w sentymentalną podróż do Lwowa i czasów swojego dzieciństwa. Nie zabrakło wierszy patriotyczno-religijnych i z czasów młodości poetki. Jako że pani Anna swoje pierwsze zawodowe kroki stawiała w Szkole Podstawowej w Grodzisku Dolnym w roku 1961/62 ucząc głównie biologii i będąc wychowawczynią w klasie III b – nie mogło zabraknąć spotkania z wychowankami tego rocznika. Wspomnieniom i wzruszeniom nie było końca.

Kolejne dwa dni miały charakter sportowy. W piątek 12 lipca na Orliku w Grodzisku Dolnym odbył się turniej w ramach Gminnej Parafiady. W tym roku udział w rozgrywkach zgłosili zawodnicy z 4 parafii. Bezkonkurencyjna okazała się Parafia Grodzisko Dolne, przed Chodaczo-

wem, Wólką Grodziską i Zmysłówką. Wieczorem płytę stadionu opanowali strażacy z gminnych jednostek OSP. Rozgrywkom towarzyszyły spore emocje. Nie obyło się bez fauli, kontuzji i czerwonych kartek. W ferworze walki miano najlepszej OSP wywalczyli strażacy z Grodziska Dolnego „Miasteczko”, przed druhami z Wólki Grodzkiej, Grodziska Dolnego i Grodziska Górnego. Puchary zwycięzcom wręczył zastępca wójta, pan Mariusz Jasic.

W sobotę 13 lipca swoich szans upatrywali młodszy mieszkańcy gminy. Nad zbiornikiem wodnym „Czyste” odbyły się zawody wędkarskie dla dzieci i młodzieży szkolnej. Koło wędkarskie „Pstrąg” czuwało nad prawidłowym przebiegiem połowów i ważeniem ryb. Nie wszystkim tego dnia połowy się udały, niemniej jednak prawdziwi pasjonaci wędkowania nie odpuścili i już zapowiedzieli swój udział w zawodach za rok.

Gdy na „Czystym” dzieci walczyły z rybami, na stadionie w Grodzisku Górnym dziewczęta rozgrywały mecze w ramach Turnieju Piłki Nożnej Juniorek. Najlepsze okazały się gospodynie - zawodniczki Grodziszczanki I.

Główny punkt obchodów święta gminy przypadł na niedzielę 14 lipca. Na kilkugodzinny program artystyczny złożyły się gry i zabawy dla dzieci, pokazy ratownictwa medycznego oraz koncerty.

W części oficjalnej gospodarz gminy, Jacek Chmura powitał zaproszonych gości, a wśród nich m.in. panią Ewę Leniart wojewodę podkarpackiego, pana Jerzego Paula posła na sejm RP oraz gości specjalnych - delegację z gminy Chełmża na czele z panem Jackiem Czarneckim wójtem gminy Chełmża.

Atmosfera na scenie była gorąca. Oprócz Zespołu Pieśni i Tańca „Zaborowiacy” wystąpił zespół „REDLIN”. Gwiazdami wieczoru byli „Kabaret pod Wyrwigroszem” oraz discopolowy zespół „MIG”. Dziękujemy uczestnikom, artystom, sponsorom oraz strażakom za pomoc w przygotowaniu i realizacji Dni Gminy Grodzisko Dolne 2019.

MH

Bieg Żółwia. V Bieg Grodziski

W sobotę 6 lipca, przy wspaniałej typowo „biegowej” pogodzie nad urokliwym zalewem „Czyste” w Grodzisku Dolnym już po raz piąty odbył się bieg na dystansie 12 km o puchar Wójta Gminy Grodzisko Dolne - Bieg Żółwia. Drugi raz z rzędu bieg ten organizowało Stowarzyszenie - W Naszych Stronach - Grodzisko Grupa Biegowa - Szalone Żółwie przy współudziale Wójta Gminy Grodzisko Dolne jak również przy ogromnym wsparciu wielu życzliwych sponsorów, którym na sercu leży rozwój lokalnej społeczności poprzez propagowanie zdrowego trybu życia szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

Głównemu biegowi na dystansie 12 km towarzyszyło wiele innych biegów na krótszych dystansach, na których mogli spróbować swoich sił najmłodszy, ale również i trochę starsi adepci tego sportu. Rywalizacja na wszystkich dystansach zarówno w kategoriach dziewczęcych i wśród chłopców była zacięta i gorąco oklaskiwana przez licznie zgromadzoną publiczność. Na szczególną uwagę zasługuje bieg na jednym z krótszych dystansów – „Moja Mila”, w którym rywalizowały osoby niepełnosprawne na wózkach inwalidzkich. Oprócz konkurencji biegowych, szczególnie dla dzieci nie zabrakło w tym dniu innych atrakcji. Między innymi dla najmłodszych zorganizowane były różne gry i animacje, a dla troszkę starszych była możliwość popływania łódką ratownictwa wodnego, którą zapewniła Ochotnicza Straż Pożarna z Grodziska Górnego. Po biegu głównym na ciepły posiłek zaprosili strażacy z Laszczyn, których grochówka znana jest już z wykwintnego smaku co najmniej na terenie całego powiatu leżajskiego. Nad bezpieczeństwem biegaczy i osób uczestniczących w pikniku czuwała Policja i Służby Pogotowia Ratunkowego, a nad zabezpieczeniem trasy, jak w roku poprzednim Ochotni-

cza Straż Pożarna z Grodzisko Dolnego. Jeżeli chodzi o rywalizację w biegu głównym to wśród blisko 90 biegaczy, którzy stanęli na linii startu wszyscy bezpiecznie ukończyli bieg, a z grona kobiet w kategorii OPEN zwyciężyła Małgorzata Siembida reprezentująca Stalowowolski Klub Bieca z czasem 52 minuty i 16 sekund, natomiast wśród mężczyzn bezkonkurencyjny był zwycięzca z roku poprzedniego - Piotr Chmaj z Łańcuta z czasem 47 minut i 20 sekund. Po biegu przyszedł czas na posiłek regeneracyjny i uzupełnienie niezbędnych elektrolitów. Na koniec pikniku, Wójt Gminy Grodzisko Dolne wręczył pamiątkowe puchary i nagrody wszystkim zwycięzcom w poszczególnych kategoriach wiekowych.

Organizatorzy

PSZOK po pierwszym kwartale funkcjonowania

Od 2-go kwietnia bieżącego roku w Grodzisku Dolnym funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Punkt powstał dzięki dofinansowaniu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020. Punkt jest własnością Gminy Grodzisko Dolne, a operatorem punktu jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Grodzisku Dolnym. O tym jak funkcjonuje PSZOK po pierwszym półroczu pytamy prezesa spółki, pana Marka Ordyczyńskiego.

Jakim zainteresowaniem cieszy się Punkt Selektywnej zbiórki Odpadów Komunalnych wśród mieszkańców gminy?

Pierwsze trzy miesiące funkcjonowania PSZOK-u pokazują, że jest to bardzo potrzebna inwestycja o czym świadczą ogromne ilości odpadów komunalnych jakie zostały przywiezione przez mieszkańców, w sumie już ponad 60 ton. Najwięcej bo prawie 40 ton to odpady wielkogabarytowe, wśród których dominują stare meble. Kolejne rodzaje odpadów według największej ilości to: zużyte opony, urządzenia elektryczne i elektroniczne, odpady budowlane jak szkło, ceramika, gruz oraz stolarka okienna i drzwiowa. Z możliwości

nieodpłatnego przekazania odpadów skorzystało już 257 gospodarstw domowych i w tym miejscu wspomnę, że w punkcie przyjmowane są jedynie odpady wytworzone w gospodarstwach domowych z terenu Gminy Grodzisko Dolne. Zgodnie z przepisami punkt nie może przyjmować odpadów od firm i instytucji.

Na co mieszkańcy chcący skorzystać z PSZOK-u powinni zwrócić szczególną uwagę?

Punkt obsługiwany jest przez jednego pracownika, co wymaga sprawnej organizacji pracy i bezpiecznego poruszania się na terenie punktu, dlatego proszę aby stosować się do poleceń pracownika i do regulaminu PSZOK-u. Bardzo ważne jest, aby mieszkańcy przywozili odpady już wstępnie posegregowane, co przyspieszy ich odbiór. Ma to duże znaczenie ponieważ każdy odpad ma swoje miejsce do którego musi trafić i osoba oddająca odpady jest instruowana do którego kontenera czy pojemnika należy wrzucać dany odpad. Kontenery i pojemniki są szczegółowo opisane i bardzo ważne jest, by stosować się do opisów. Proszę też by na punkt nie przywozić odpadów komunalnych, które oddawane są przy posesjach w trakcie comiesięcznych zbiórek takich jak: opakowania szklane (butelki i słoiki) oraz opakowania papierowe i z tworzyw sztucznych. Pro-

szę również, aby nie pozostawiano odpadów przed bramą bo niestety mieliśmy już takie przypadki.

Przypomnijmy, że Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Grodzisku Dolnym otwarty jest dwa razy w tygodniu: we wtorek w godzinach 13.00 – 17.00 i sobotę od 9.00- 13.00. Zasadą funkcjonowania jest, że mieszkańiec gminy samodzielnie dostarcza odpady, rodzaj których określony jest w regulaminie funkcjonowania PSZOK-u. Z regulaminem zapoznać się można na tablicy ogłoszeń na terenie punktu. Mieszkańcy, którzy nie mają możliwości samodzielnego dostarczenia odpadów mogą za odpłatnością zamówić transport w Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej po uprzednim zgłoszeniu i uzgodnieniu terminu transportu.

Zachęcamy wszystkich mieszkańców Gminy Grodzisko Dolne do korzystania z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Jego funkcjonowanie niewątpliwie pozytywnie wpłynie na wygląd gospodarstw domowych i ochronę środowiska w naszej gminie. Wszelkich informacji o funkcjonowaniu Punktu udzielamy w biurze PGK, zachęcam więc do kontaktu (tel.: 17 243 64 66).

MH

Powstaje nowa strefa wypoczynku za GOK-iem

Budowa dwóch placów zabaw wyposażonych w urządzenia siłowni zewnętrznej oraz urządzenia sprawnościowe i zabawowe dla dzieci, miejsce na ognisko, spacerowe alejki, oświetlenie terenu wraz z instalacją fotowoltaiczną – to wybrane elementy zagospodarowania przestrzeni publicznej za Ośrodkiem Kultury w Grodzisku Dolnym, które wykona gmina Grodzisko Dolne dzięki środkom z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

500 tys. zł dofinansowania na rozbudowę lokalnej infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej za Ośrodkiem Kultury otrzymał samorząd gminy Grodzisko

Dolne. Realizacja projektu zakłada stworzenie zagospodarowanej strefy wypoczynku dla mieszkańców gminy. W ramach realizacji zadania wykonane zostaną także odpowiednie nasadzenia zieleni oraz zamontowane zostaną elementy małej infrastruktury, w tym specjalne zmgławiacze dla ochłody w upalne dni.

Nowa strefa rekreacji stanowić będzie dopełnienie powstałego w zeszłym roku parku w Grodzisku „Miasteczku”. Wykonawcą zadania jest Przedsiębiorstwo Usługowo-Budowlane „Hołyszko” z Przemysła. Prace potrwają do końca października br.

MH

Inwestycje w skrócie

- **Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Grodzisku Dolnym rozszerzyło swoją działalność i dokonało zakupu mini koparki,**
- **na rondzie w Grodzisku Górnym pojawiły się nowe nasadzenia. To ostatni etap prac przed generalnym oddaniem obiektu,**
- **dobiegają końca prace związane z przebudową odcinka drogi obok Urzędu Gminy. Wykonawca obecnie przygotowuje nawierzchnię do położenia warstwy ścieralnej asfaltu oraz wykonuje prace związane z chodnikami, dojściami i zmianą organizacji ruchu na parkingu obok urzędu,**
- **firma MOTO TRUCK z Kielc wygrała przetarg na dostarczenie średniego samochodu pożarniczego dla OSP Grodzisko Dolne. Koszt zakupu pojazdu to 944 tys. zł,**
- **gmina podpisała umowę na budowę trzech wiat na szlakach turystycznych i przy zbiorniku wodnym „Czyste”. Wartość zadania to 76 tys. zł,**
- **wkrótce ruszą remonty bieżące dróg gminnych. Gmina podpisała już stosowną umowę z wykonawcą, Spółdzielnią Usług Drogowo-Rolniczych w Grodzisku Dolnym. W tym roku na remont dróg przeznaczono ponad 600 tys. zł,**
- **pracownicy PGK w Grodzisku Dolnym kończą prace związane z remontem najbardziej newralgicznych odcinków chodników na terenie gminy,**
- **przybyło nowych lamp. Oświetlenie uliczne pojawiło się na drodze do SUDR w Grodzisku Dolnym, przy drodze Zagumiennej w Grodzisku Dolnym, przy drodze na cmentarz w Zmysłówce oraz przy drodze na p. Salwacha w Grodzisku Dolnym.**

Z życia Rady Gminy

W dniu 27 czerwca odbyło się ostatnie przed wakacjami posiedzenie Rady Gminy Grodzisko Dolne, w którym uczestniczyło 14-u radnych. Najważniejszym punktem obrad było udzielenie wójtowi wotum zaufania za rok 2018 oraz udzielenie absolutorium z wykonania budżetu za rok 2018. Informujemy, że wójt Jacek Chmura otrzymał wotum zaufania za swoją działalność w roku 2018 oraz rada gminy udzieliła mu absolutorium z realizacji postanowień uchwały budżetowej na rok 2018.

Podczas posiedzenia miała również miejsce debata o stanie gminy za rok 2018. Stosowny dokument został opublikowany na stronach urzędu. Dotyczy on wielu aspektów życia publicznego i społecznego naszej gminy. Przedstawia sytuację demograficzną, zawiera informacje związane z infrastrukturą drogową, wodną, kanalizacyjną i oświetleniową oraz przedstawia najważniejsze inwestycje realizowane przez gminę w roku 2018. W trakcie sesji został wybrany zespół ds. zaopiniowania kandydatów na ławników z naszej gminy, wybieranych do pracy w Sądzie Rejonowym w Leżajsku i Okręgowym w Rzeszowie. Kandydatami na ławników na kadencję 2020-2023 są panowie: Stanisław Koń i Adam Czerwonka. Więcej informacji z przebiegu tego posiedzenia znajdują Państwo w protokole NR IX/1/2019 z sesji Rady Gminy Grodzisko Dolne, zamieszczonego na stronie BIP Urzędu Gminy Grodzisko Dolne.

Złóż wniosek na świadczenie wychowawcze 500+ oraz jednorazowe wsparcie dla ucznia

Od 1 lipca zmiany w programie „Rodzina 500+”

Od 1 lipca świadczenie wychowawcze 500+ przyznawane będzie niezależnie od dochodu na każde dziecko w rodzinie do ukończenia 18. roku życia. Wniosek o przyznanie świadczenia na nowych zasadach można składać online od 1 lipca - poprzez kanał bankowości elektronicznej, portal Emp@tia lub portal PUE ZUS, a od 1 sierpnia drogą tradycyjną - w formie papierowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej lub listownie pocztą.

Rodzice, którzy mają obecnie przyznane świadczenie wychowawcze na drugie i kolejne dzieci do 30 września 2019 r., składają od 1 lipca 2019 r. jeden wspólny wniosek o ustalenie prawa do świadczenia na wszystkie dzieci. W ten sposób otrzymają od 1 lipca prawo do świadczenia na pierwsze dziecko (na które obecnie nie pobierają 500+), natomiast od 1 października br. na pozostałe dzieci (na które świadczenia są już przyznane do 30 września 2019 r.). Jeśli rodzic dziecka złoży wniosek po 30 września, świadczenie będzie przysługiwać od miesiąca złożenia wniosku. Świadczenie wychowawcze przysługuje:

- matce albo ojcu, jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na utrzymaniu matki albo ojca,
- opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na utrzymaniu opiekuna faktycznego

- albo opiekunowi prawnemu dziecka, albo
- dyrektorowi domu pomocy społecznej.

Świadczenie wychowawcze 500+ nie przysługuje na dane dziecko, jeżeli:

- dziecko pozostaje w związku małżeńskim,
- dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie (którą są młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, szkołę wojskową lub inną szkołę, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie) albo w pieczy zastępczej,
- pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko,
- członkowi rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia wychowawczego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Od 1 lipca 2019 r. zostaje wprowadzony trzymiesięczny okres na złożenie wniosku dla rodziców nowo narodzonych dzieci.

Na chwilę obecną z programu 500 plus korzysta około 934 dzieci, jest to ponad 663 rodzin. W ubiegłym roku z tego tytułu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym wypłacił 5 585

795,32 zł.

Program „Dobry Start”

To 300 zł jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Rodziny otrzymają świadczenie bez względu na dochód. Świadczenie przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia 20. roku życia. Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole, otrzymają świadczenie do ukończenia 24. roku życia.

Aby otrzymać wsparcie, należy złożyć wniosek. Może to zrobić matka, ojciec, opiekun prawny dziecka lub opiekun faktyczny dziecka (opiekun faktyczny to osoba faktycznie sprawująca opiekę nad dzieckiem, która wystąpiła do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka). Wniosek o świadczenie dla dzieci, które przebywają w pieczy zastępczej składa rodzic zastępczy, osoba prowadząca rodzinny dom dziecka lub dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Wniosek o świadczenie dobry start - podobnie jak wniosek o świadczenie wychowawcze z Programu „Rodzina 500+” - można składać online od 1 lipca przez stronę www.empatia.mpips.gov.pl lub przez bankowość elektroniczną oraz od 1 sierpnia także drogą tradycyjną (w formie papierowej). Wniosek należy złożyć do 30 listopada.

Wniosek można złożyć w tej samej instytucji co wniosek o 500+, czyli w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym.

OD 1 LIPCA KARTĘ DUŻEJ RODZINY WYDAJE GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Informujemy wszystkich mieszkańców gminy i zainteresowanych otrzymaniem Karty Dużej Rodziny o zmianie podmiotu i miejsca wydawania kart. Od 1 lipca 2019 roku Karta Dużej Rodziny wydawana jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym, pokój nr 30 – I piętro budynku GOPS, pracownik odpowiedzialny – pani Katarzyna Misiąg, tel. 17 242 91 34.

Wszelkich informacji związanych z otrzymaniem karty, w tym pomoc przy wypełnianiu wniosków udziela pracownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wnioski należy składać bezpośrednio w sekretariacie GOPS.

Bezpieczne wakacje. „Fakty i mity na drodze”

Podczas trwania wakacji, na stronie policja.pl będą pojawiać się „Fakty i mity na drodze” dotyczące bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Porady mają skłonić kierujących pojazdami do rozwagi podczas jazdy i przestrzegania przepisów ruchu drogowego. Poniżej prezentujemy kilka z nich.

MIT: DOBRA POGODA SPRZYJA BEZPIECZEŃSTWU NA DRODZE?

Przykładem mitu, który funkcjonuje w społeczeństwie jest przeświadczenie, że podczas dobrych warunków pogodowych jest bezpieczniej na drodze. W oparciu o dane statystyczne z ubiegłorocznych wakacji obalimy ten mit już dzisiaj. Wśród wszystkich wypadków drogowych, do których doszło podczas wakacji w 2018 roku ponad 76% miało miejsce podczas dobrych warunków atmosferycznych.

Prawie 85% to zdarzenia w ciągu dnia – przy naturalnym świetle. Bliższe 84% wypadków miało miejsce na suchej nawierzchni.

Przestrzegamy zatem, że im lepiej w pogodzie tym gorzej na drodze. Powód?

Dobra pogoda i nawierzchnia błędnie „sugeruje” kierowcom możliwość jazdy z wyższą prędkością, podczas której niestety mamy mniej czasu na obserwację drogi (włącznie z jej poboczami i chodnikami) i tym samym na reakcję obronną.

FAKT: NADMIERNA PRĘDKOŚĆ TO GŁÓWNA PRZYCZYNA TRAGEDII NA DRODZE

Najbardziej śmiertelną przyczyną wypadków drogowych, pozostaje, niezmiennie od lat, niedostosowanie prędkości do warunków ruchu. To właśnie z tej przyczyny, tylko podczas wakacji 2018 roku, kierujący jadący zbyt szybko spowodowali prawie 1400 wypadków drogowych. Zdarzenia te pochłonęły 34,3%

wszystkich ofiar śmiertelnych, które zginęły z winy kierujących uczestników ruchu drogowego, podczas gdy w wyniku nieustąpienia pierwszeństwa przejazdu udział procentowy ofiar wyniósł 16%.

Należy zaznaczyć, że nadmierna prędkość jest groźna nie tylko dla kierujących i ich pasażerów ale również dla pieszych. W przypadku potrąceń pieszych, nawet nieznaczne przekroczenie dopuszczalnej prędkości zmniejsza szanse przeżycia człowieka. Nawet najbardziej bezpieczny samochód nie daje gwarancji na przeżycie kierowcy i pasażerom przy dużych prędkościach.

Pamiętajmy, że wraz ze wzrostem prędkości zmniejsza się czas potrzebny na obserwację drogi (włącznie z jej poboczami i chodnikami) i tym samym na reakcję obronną.

MIT: NAJBEZPIECZNIEJ JEST NA PROSTEJ DRODZE?

Przykładem mitu, który funkcjonuje w społeczeństwie jest przeświadczenie, że na prostych odcinkach dróg jest najbezpieczniej. W oparciu o dane statystyczne z ubiegłorocznych wakacji obalimy ten mit już dzisiaj.

Proste odcinki drogi „prowokują” kierowców, nie zawsze zważających na ograniczenia, do zwiększania prędkości z jednoczesnym zmniejszeniem skupienia na drodze. Takie połączenie znacznie zwiększa prawdopodobieństwo powstania wypadku. Dodatkowym czynnikiem, negatywnie wpływającym na bezpieczeństwo, w szczególności na drogach jednojezdniowych dwukierunkowych jest możliwość wyprzedzania innych pojazdów – uważanego powszechnie za najbardziej niebezpieczny wśród manewrów w ruchu drogowym.

Wśród wszystkich wypadków drogowych, do których doszło podczas wakacji w 2018 roku ponad 3800 miało miejsce na prostych odcinkach dróg. Biorąc pod uwagę geometrię drogi stanowi to prawie 80% wszystkich zdarzeń. To właśnie proste odcinki dróg cechuje największe prawdopodobieństwo śmierci w wyniku wypadku drogowego. W poprzednie wakacje w tym z pozoru bezpiecznym miejscu zginęło 406 osób, gdzie w wypadkach na zakrętach dróg, uważanych za bardziej niebezpieczne, śmierć poniosło 129 uczestników ruchu drogowego.

źródło: www.policja.pl

Złóż wniosek o zwrot akcyzy

Wójt Gminy Grodzisko Dolne informuje o terminie składania wniosków dotyczących zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego rolniczo w ramach limitu zwrotu podatku określonego na 2019r.

W terminie od 1-go sierpnia do 2-go września 2019r. należy złożyć odpowiedni wniosek w pokoju nr 1 Urzędu Gminy Grodzisko Dolne wraz z fakturami VAT lub kopiami faktur VAT stanowiącymi dowód zakupu oleju napędowego w okresie od 1 lutego 2019r. do 31 lipca 2019r. Wniosek należy złożyć osobiście lub przez pełnomocnika.

Dokumenty do wniosku:

- dowód osobisty
- numer NIP
- numer konta bankowego

Kto odpowiada za szkody wyrządzone przez złamane drzewo

Sezon letni kojarzy się często z piękną, słoneczną pogodą, wakacjami, czasem wolnym. Nie należy jednak zapominać, że jest to również czas gwałtownych wyładowań atmosferycznych, burz i innych anomalii pogodowych, powodujących szkody i straty w gospodarstwach domowych, uprawach i mieniu ruchomym, takim jak ciągniki, maszyny, samochody.

Te zjawiska doświadczają nas coraz częściej i jak wynika z badań naukowych będą doświadczać również w przyszłości. Czerwcowe burze, które przeszły nad Polską uszkadzały w wielu miejscach budynki, zrywały linie energetyczne, a wrywane drzewa i łamane gałęzie niszczyły samochody i inne pojazdy. My jako właściciele działek nie możemy w obliczu działań natury wiele zrobić, niemniej jednak jesteśmy odpowiedzialni za swoje mienie, gospodarstwa, budynki i wszystko co się na naszych podwórkach znajduje – również za rosnące na nich drzewa i krzewy. Szkody, które powstają w wyniku występowania zjawisk atmosferycznych często powodowane są przez uszkodzone drzewo lub jego gałęzie. Drodzy właściciele działek, posiadacze drzew i krzewów, które mogą zagrażać życiu lub mieniu, musicie zdawać sobie świadomość z tego, iż wasze drzewa mogą potencjalnie stać się przyczyną wielu problemów związanych z odpowiedzialnością odszkodowawczą za wyrządzone szkody waszemu sąsiadowi czy osobie trzeciej - obcej, zarówno w przypadku szkód osobowych (utrata zdrowia, życia), czy szkód majątkowych (uszkodzenie budynku, auta, maszyny rolniczej). Każda osoba poszkodowana może dochodzić od właściciela terenu, na którym rosnęło drzewo o odszkodowanie. Właściciel terenu, na którym rośnie drzewo jest odpowiedzialny za szkodę powstałą w wyniku jego przewrócenia lub złamania, jeśli nie dochował należytej staranności w utrzy-

maniu właściwego stanu zadrzewienia na swoim terenie. Należyte utrzymanie staranności to dbanie, aby drzewa lub krzewy na naszej posesji nie były zaniedbane lub niewłaściwie pielęgnowane, co może skutkować złamaniem gałęzi lub całkowitym wywróceniem drzewa lub krzewu. Jeżeli więc drzewo lub krzew nadawało się – ze względu na swój stan – do wycinki, ponieważ było chore, zniszczone, podkopane, podmyte przez wodę, lub z innych powodów nie dawało gwarancji bezpieczeństwa w strefie jego oddziaływania na ludzi lub budynków, maszyn i urządzeń świadcząć będzie to o winie właściciela drzewa który powinien utrzymywać stan roślinności na swoim terenie w taki sposób, by eliminować każde zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i mienia.

Poza obowiązkiem pielęgnacji drzew i krzewów należy pamiętać o właściwym zabezpieczeniu swojej odpowiedzialności za szkody mogące być potencjalnie przez nie wyrządzone. Wiele osób zapomina lub nie ma świadomości i wiedzy w zakresie ubezpieczenia siebie wobec osób trzecich i mienia tych osób od ew. szkód powstałych w wyniku oderwania konaru lub zawalenia się drzewa, którego są właścicielem. Towarzystwa ubezpieczeniowe posiadają w swojej ofercie dodatkowe warianty ubezpieczenia przy okazji ubezpieczenia budynków gospodarskich. Właściciele nieruchomości często nie pytają pośredników ubezpieczeniowych w zakresie rozszerzenia zakresu swoich ubezpieczeń o możliwość zabezpieczenia swojej osoby lub mienia na wypadek szkód wyrządzonych przez drzewa rosnące na działce, pośrednicy z kolei nie prowadzą skutecznej akcji informacyjnej w tym zakresie. Do zajęcia takiego stanowiska skłania liczba wniosków i próśb o usunięcie drzewa skierowanych w ubiegłym roku i obecnym do straży pożarnej, gminy lub innej placówki pomocowej w sytuacjach kryzysowych, zagrażających życiu i mieniu.

Najlepszym zabezpieczeniem przed niekorzystnymi skutkami zdarzeń związanym ze szkodami wyrządzonymi przez drzewa są działania prewencyjne. W każdym przypadku, jeżeli uważamy, że drzewo znajdujące się na naszej posesji zagraża bezpieczeństwu mieszkańców i osób przebywających w jego pobliżu, kierujemy wnioski do Urzędu Gminy o wyrażenie zgody na ścięcie drzewa lub przycięcie jego konarów i gałęzi. Zabiegu usunięcia drzewa musimy dokonać na własny koszt i często przy pomocy specjalistycznej firmy, jednak warto w obliczu konsekwencji, jakie nam grożą w przypadku wyrządzenia przez takie drzewo szkody, taki wydatek ponieść. W takich lub tym podobnych sytuacjach ważna jest też dobra relacja i współpraca międzysąsiedzka. Sąsiedzi powinni znajdować nić porozumienia w zakresie regulacji urządzeń, drzew i krzewów znajdujących się w tzw. „graniczy” działek i razem podejmować wspólne działania zmierzające do ochrony swoich dobytów przed zagrożeniami związanymi z powalonymi drzewami czy połamanymi konarami drzew. Zaproponowanie wspólnego poniesienia kosztów ścięcia drzewa bez względu na to czyją jest własnością, pozwoli uniknąć w przyszłości ogromnego wieloletniego konfliktu pomiędzy sąsiadami i sprawami sądowymi, które w takich sytuacjach często są nieuchronną konsekwencją.

W następnym numerze gazety zostanie przedstawiona problematyka bezpłatnego usuwania drzewa lub krzewu zagrażająca życiu, zdrowiu i mieniu mieszkańców, kiedy i w jakich sytuacjach właściciel nieruchomości może złożyć wnioski do instytucji publicznej, straży pożarnej o ścięcie drzewa, podcięcie gałęzi nie ponosząc kosztów związanych z taką akcją.

Adam Chmura

Wakacje czasem podróży w ŚDS-ach

W środę 3 lipca br. uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce wzięli udział w wycieczce do Przemyśla, Krasieczyna i Kalwarii Paclawskiej. Wyjazd miał wyjątkowy charakter, ponieważ uczestniczyli w nim członkowie rodzin uczestników.

Wędrówkę po Przemyślu wraz z przewodnikiem rozpoczęto od przejścia na Kopiec Tatarski. Jest to najlepszy punkt widokowy na Przemyśl i daleką okolicę. Według legendy, Kopiec usypali Ta-

tarzy jako mogiłę poległego chana. Nieopodal Kopca znajduje się Krzyż Zawierzenia. Po zejściu z kopca udano się w stronę miasta, gdzie można było obejrzeć rynek z zabytkowymi kamienicami, Fontannę z niedźwiadkami, archikatedrę rzymskokatolicką, Wzgórze Zamkowe, archikatedrę grekokatolicką, kościół oo. Franciszkanów oraz Plac Niepodległości. Kończąc pobyt w Przemyślu udano się na chwilę odpoczynku i najlepsze lody w mieście. Kolejnym etapem wycieczki był zamek w Krasieczynie, gdzie miejscowy prze-

wodnik opowiadał o złożonych, często niespokojnych, czy wręcz burzliwych dziejach zamku. Z tego miejsca kreśliła się zwiedzającymi cała zewnętrzna okazałość i maestria znakomitej rezydencji magnackiej, której ściany ubogacono misterną attyką i dekoracjami sgraffitowymi. Duże zainteresowanie wśród uczestników wzbudziła krypta Sapiehów z 2. poł. XVII w. (pod kaplicą), zdemolowana w 1939 r. przez żołnierzy sowieckich, a obecnie uporządkowana i udostępniona zwiedzającym, w której spoczywają zmarli w XIX stuleciu członkowie rodziny Sapiehów. Zamek w Krasieczynie kryje wiele tajemnic i zagadek: można tu spotkać „Białą Damę”, natrafić na tajemne przejścia, a w lochach obejrzeć narzędzia tortur. Ostatnim miejscem na trasie zwiedzania była Kalwaria Paclawska i Sanktuarium Matki Bożej. Pobyt w Kalwarii zakończono w Domu Pielgrzyma wspólnym obiadem, a następnie grupa wyruszyła w drogę powrotną. Wycieczka została zorganizowana w ramach treningu umiejętności spędzania czasu wolnego, podczas której uczestnicy mieli możliwość zobaczyć wiele zabytków, poznać historię oraz podziwiać bogactwo i piękno naszego kraju.

Leszek Duda

Na wycieczkowym szlaku

W dniach 11- 13 czerwca odbyła się 3 – dniowa wycieczka do Zakopanego, która została zorganizowana przez Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych, dzięki dofinansowaniu ze środków PFRON za pośrednictwem PCPR w Leżajsku.

Podczas wyjazdu uczestnicy odwiedzili m. in Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łągiwnikach i Dom Ro-

dzinny Ojca Świętego w Wadowicach. Po przyjeździe do Zakopanego wszyscy wjechali na Kasprowy Wierch, skąd podziwiali piękno gór. Następnie obejrzeli skocznnię narciarską i pospacerowali po Krupówkach. Trzeci dzień wycieczki spędzono w Zatorze w Parku Rozrywki „Zatorland”. Wycieczka była bardzo udana. Wszyscy szczęśliwi i zadowoleni wrócili do domu.

ORW

„Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą” nad zbiornikiem wodnym „Czyste”

Na nabrzeżu zbiornika wodnego „CZYSSTE”, w Grodzisku Dolnym funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Leżajsku, dzielnicowi z Posterunku Policji w Grodzisku Dolnym, strażacy z KP PSP Leżajsk i OSP Grodzisko Górne, spotkali się z dziećmi z Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego w Laszczynach, rodzicami i ich opiekunami. Spotkanie odbyło się w ramach ogólnopolskiej akcji „Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą” pod patronatem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Tematem przewodnim, była promocja bezpiecznego wypoczynku w okresie zbliżających się wakacji.

Dla osób przebywających nad zbiornikiem wodnym „Czyste”, w Grodzisku Dolnym dzień ten był dniem pełnym pozytywnych wrażeń i atrakcji. Podkom. Jan Kucło propagował właściwe zachowania w rejonie akwenów wodnych, mówił o zasadach bezpiecznej kąpieli, pływaniu, czy uprawianiu innych sportów wodnych. W spotkaniu wzięli udział również pies służbowy „Gina” ze swoim przewodnikiem mł. asp. Tomaszem Bajem. Uczestnicy mogli zobaczyć w akcji naszego czworonożnego funkcjonariusza. Dowiedzieli się jak ważną rolę w służbie Policji pełni pies oraz jak reagować i bronić się w przypadku ataku agresywnych zwierząt. Będący na miejscu dzielnicowi z posterunku policji w Grodzisku Dolnym mł. asp. Stanisław Gałdyś i asp. Stanisław Półciwiartek, zorganizowali quizy i zabawy promujące bezpieczny wypoczynek. Wśród uczestników rozdawali różnego rodzaju upominki, nagrody i materiały edukacyjne w postaci broszurek, ulotek odnoszących się do zagadnień związanych z szeroko rozumianym bezpieczeń-

stwem. W ramach programu „Dzielnicowy bliżej nas” promowali zawód policjanta, sposoby kontaktu z dzielnicowym i przełamywali bariery lęku przed kontaktem z policjantem.

www.podkarpacka.policja.gov.pl

Senior, senior w Zakopanem

Z pewnością seniorzy z gminy Grodzisko Dolne, którzy zdecydowali się wziąć udział w turystyczno-krajoznawczej wycieczce do Zakopanego i na termy Chochołowskie nie narzekali na nudę.

W pierwszy dzień wyjazdu, po kilkugodzinnej podróży autokarem seniorzy dotarli do Zakopanego, gdzie mieli okazję wyjechać kolejką na Gubałówkę, podziwiać piękne polskie góry, poprobować góralskiego jedzenia no i oczywiście schłodzić się zimnymi napojami.

Kolejnym punktem wyprawy były Krzeptówki i Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej - tu chwila zadumy i przemyśleń. Następnym obiektem zwiedzania wycieczkowiczów była Kaplica Najświętszego Serca Jezusa w Jaszczurówce, która jest typowym przykładem stylu zakopiańskiego. Gdy dotarli do Capówki - miejsca zakwaterowania, czekała na nich obiadokolacja. Wieczorem, komu pozwoliły siły, uczestniczył w zabawie przy grillu na polanie, z widokiem na góry ze znanymi szczytami - Giewontem i Kasprowym Wierchem.

W drugi dzień wycieczki, po smacznym śniadaniu i wykwaterowaniu seniorzy pojechali na Termy Chochołowskie. Tam spędzili bardzo przyjemnie czas do południa. Kolejny punkt programu to zamek w Niedzicy i zalew Czorszyński oraz wspaniałe widoki górskie. Pełni wrażeń, zadowoleni, chociaż trochę zmęczeni, późnym wieczorem powrócili do Grodziska.

Organizatorem wyjazdu była Gminna Biblioteka Publiczna w ramach której działają Gminne Kluby Seniora.

H.Leja

Artyści są wśród nas

Stało się dobrą tradycją, że w Muzeum Ziemi Leżajskiej prezentowany jest dorobek artystyczny osób niepełnosprawnych. Charakter tych

prac jest absolutnie niepowtarzalny, wszystkie są rękodziełem, we wszystkich zamknięte są emocje i talent ich autorów.

Artyści podzielili się z nami swoją wrażliwością i pięknem, które dostrzegają. Również i w tym roku 12 czerwca odbyła się już III Edycja Wystawy Prac Plastycznych Osób z Niepełnosprawnością z terenu powiatu leżajskiego, na której swoje prace prezentowało 11 placówek. Dla podopiecznych to naprawdę duże przeżycie i tym bardziej jesteśmy dumni, że możemy pokazywać szerszej publiczności dzieła i reprezentować nasze Ośrodki. Wystawa będzie trwać do 11.08.2019 w Muzeum Ziemi Leżajskiej. Serdecznie zapraszamy do oglądania prac Naszych uczestników.

Ewa Miller

Spartakiada Środowiskowych Domów Samopomocy

„Nieważne, który jesteś na mecie, bo i tak jesteś lepszy od tych siedzących w domu” – pod tym hasłem przewodnim 14 czerwca 2019 roku w Dębicy odbyła się XXI Spartakiada Środowiskowych Domów Samopomocy Województwa Podkarpackiego, w której wzięło udział ponad 300 podopiecznych z 66 środowiskowych domów samopomocy. Uczestnikom tego wyjątkowego wydarzenia kibicowała Dyrektorka Wydziału Polityki Społecznej w Rzeszowie - pani Małgorzata Dankowska, a honorowym patronatem objęli Wojewoda Podkarpacki – pani Ewa Leniart oraz Burmistrz Miasta Dębicy – pan Mariusz Szewczyk.

Spartakiadę rozpoczęła część oficjalna z powitaniem zaproszonych gości, przemówieniami, ceremonią zapalenia znicza olimpijskiego, odśpiewaniem hymnu państwowego oraz złożeniem przysięgi olimpijskiej. Następnie odbyły się rozgrywki sportowe. Nasze ośrodki reprezentowa-

li: Dariusz Jarzyński, Stanisław Baj, Łukasz Przeszło oraz Maciej Martuła, którzy przy blasku symbolicznego „znicza olimpijskiego” wzięli udział we wszystkich konkurencjach indywidualnych: rzut piłką do kosza, bieg na 100 metrów, unihokej – strzały na bramkę, tor przeszkód na czas i siłomierz - uderzenie młotem oraz w konkurencji drużynowej: przeciąganie liny.

Celem spartakiady niezmiennie jest rozpowszechnianie sportu wśród osób z niepełnosprawnością, zwiększanie aktywności ruchowej oraz promowanie zdrowego sposobu spędzania czasu wolnego wśród podopiecznych środowiskowych domów samopomocy. Spartakiada dla naszych uczestników jest wielkim przeżyciem i wydarzeniem, z którym wiążą się ogromne oczekiwania. Rywalizacja i współzawodnictwo wzmacnia u osób z niepełnosprawnością takie cechy jak wytrwałość, czy wolę zwycięstwa. Jednak zawsze najważniejszym punktem jest możliwość współ-

nego spotkania się oraz integracja ze środowiskiem lokalnym. Zawody tego typu dają radość z osiągniętego wyniku oraz pozwalają przezwyciężać własne słabości, bariery i ograniczenia. Sport zajmuje ważne miejsce w życiu indywidualnym jak i społecznym człowieka. Nie tylko korzystnie wpływa na zdrowie, ale daje poczucie przynależności oraz ma działanie terapeutyczne.

Zwieńczeniem zawodów było wręczenie dla wszystkich ośrodków pucharów i upominków oraz medali dla zwycięzców. Możemy się pochwalić, że jeden z naszych reprezentantów – Maciej Martuła „otarł się o podium” zajmując zaszczytne czwarte miejsce.

Monika Maj

KALENDARIUM WYDARZEŃ KULTURALNYCH, SPORTOWYCH I REKREACYJNYCH NA TERENIE GMINY GRODZISKO DOLNE I OKOLIC

- **27 lipca** - Gala Muzyki Disco Polo, stadion Sparta Jeżowe
- **27 lipca** - „Gruzja – zaczerpnięta kraina muzyką i winem pachnąca...” – LETNIE KONCERTY, Skwer Kultury-Rynek Jarosław
- **28 lipca** - „Co tam za miedzą”, piknik rekreacyjno-sportowy w Chałupkach Dębniańskich
- **29 lipca** - Bazylika OO. Bernardynów w Leżajsku, koncert Andrzeja i Michała Chorościńskich
- **9-10 sierpnia** - Lato z Radiem Festiwal 2019, Stalowa Wola
- **15 sierpnia** - Dożynki Gminne, stadion w Grodzisku Górnym
- **18 sierpnia** - Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze Ochotniczych Straży Pożarnych, stadion w Grodzisku Górnym
- **22-25 sierpnia** - Jarmark Jarosławski

Ania i Ola Rydzik na Ogólnopolskim Festiwalu w Baranowie Sandomierskim

XXVI Ogólnopolski Festiwal Folklorystycznej Twórczości Dziecięcej „Dziecko w Folklorze” odbył się w dniach 8 i 9 czerwca w Baranowie Sandomierskim. Jest to najbardziej kolorowy, radosny i rozmuzykowany festiwal dziecięcy w kraju. Od ponad ćwierć wieku do Baranowa Sandomierskiego przybywają mali śpiewacy, instrumentalści, grupy obrzędowe, kapele i zespoły pieśni i tańca z całej Polski.

Głównym celem organizatorów festiwalu jest ochrona i popularyzacja zanikających gatunków folkloru związanego z tematyką dziecięcą, odkrywanie jego bogactwa, a także rozwijanie tożsamości narodowej związanej z lokalnym regionalizmem. Uczestnicy festiwalu udowadniają, że jest to niezwykle cenne dziedzictwo kulturowe, które należy pielęgnować. A oprócz tego jest to po prostu świetna zabawa,

integracja i ciekawe doświadczenie, zarówno dla uczestników, jak i widzów, którzy co roku zachwycają się barwnymi strojami, wspaniałymi melodiami i kunsztem artystycznym występujących.

W kategorii solistów instrumentalistów gminę Grodzisko Dolne na Festi-

walu reprezentowały siostry cymbalistki Anna i Aleksandra Rydzik: Ania zdobyła II nagrodę, natomiast Ola wyróżnienie. Serdecznie gratulujemy!

OK

Orkiestra we Lwowie

Grodziska Orkiestra Dęta wraz z Orkiestrą z Husowa w dniach 21 - 23 czerwca 2019 roku uczestniczyły w wyjeździe do Lwowa.

Swoją muzyką uświetniały niedzielną mszę świętą w Bazylice Archikatedralnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny we Lwowie oraz procesję Bożego Ciała, której na zaproszenie arcybiskupa lwowskiego obrządku łacińskiego Mieczysława Mokrzyckiego przewodniczył metropolita lubelski abp Stanisław Budzik. Procesja przeszła od katedry łacińskiej obok pomnika Mickiewicza, Uniwersytetu Jana Kazimierza, aż do kościoła św. Marii Magdaleny.

tekst: Paulina Ślанда
fot. Karol Nawrot

Piknik na powitanie lata

W upalne popołudnie 2 lipca br. w „Igloo Club” nad Zalewem „Czyste” trwało powitanie lata połączone z zakończeniem sezonu artystycznego 2018/2019 w Ośrodku Kultury w Grodzisku Dolnym. Uczestniczyli w nim dzieci i młodzież z kół zainteresowań wraz ze swoimi rodzicami.

Piknik rozpoczęły występy wokalistek z trzech grup wokalnych, po czym nastąpiło wręczenie dyplomów i upominków wszystkim podopiecznym Ośrodka Kultury za pracę w zespołach w minionym roku. Dalsza część pikniku przebiegała już tylko pod znakiem zabawy. Można było zatem przyozdobić sobie twarz w różne wzory i kolory, bawić się do woli na placu zabaw czy puszczać ogromne bańki mydlane. Wszyscy mogli też brać udział w tańcach i zabawach integracyjnych,

które prowadzili instruktorzy. W międzyczasie pragnienie i głód można było zaspokoić korzystając z grilla oraz słodczy i napojów. Tak powitano lato, które będzie z nami przez dwa miesiące.

Dzieciaki naładujcie więc w tym czasie „swoje akumulatory” pozytywną, słoneczną energią, by we wrześniu z nowymi siłami i zapałem wrócić do szkoły i zacząć w Ośrodku Kultury. **OK**

Wojewódzki Przegląd Wiejskich Zespołów Śpiewaczych

W niedzielę 7 lipca br. już po raz 24-ty swoje repertuary prezentowały wiejskie zespoły śpiewacze z całego Podkarpacia.

Ten konkurs z wieloletnią tradycją przyciąga wszystkich, którzy lubią i śpiewają dawne wiejskie piosenki i przyśpiewki. Konkurs wyłania najlepszych wykonawców, którzy prezentują pieśni charakterystyczne dla danej gminy, czy miejscowości. Mogą to też być pieśni związane z różnymi obrzędami i zwyczajami danego regionu, potwierdzające jego ludowy charakter.

Do konkursu zgłosiły się nasze rodzime zespoły „Grodziszczoki” i „Leszczyńka”,

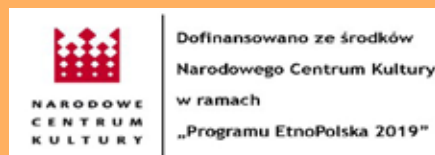
które wystąpiły z pieśniami o tematyce weselnej. „Grodziszczoki” za przyśpiewki do białego wieńca otrzymały III nagro-

dę. Gratulujemy zespołowi sukcesu i życzymy kolejnych artystycznych trofeów.

OK

„LOBOGA, CHŁOPOKI ZAGROJCIE MI SZTAJERA...MAMY TO!

Z wielką radością informujemy, że wniosek złożony w Narodowym Centrum Kultury uzyskał pozytywną opinię i Ośrodek Kultury w Grodzisku Dolnym pozyskał kwotę 42 tys. zł na zakup strojów ludowych.

Nauczyciele Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym w Regent Brighton

W czerwcu 2019r. odbył się kolejny 12 - dniowy wyjazd siedmiorga nauczycieli z Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym na kursy metodyczne i kursy GE z elementami ICT (nacisk na słownictwo związane z robotyką) do Regent Brighton w Wielkiej Brytanii. Szkolenia odbywały w ramach projektu „Język robotów - rozwijanie kompetencji językowych i TIK od najmłodszych lat” realizowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, projektu „Ponadnarodowa mobilność kadry edukacji szkolnej”.

Szkoła Regent Brighton, w której odbywały się kursy, ma ponad 50-letnie doświadczenie w nauczaniu i ogólnoswiatową reputację w dziedzinie doskonałości i osiągnięć akademickich. Podstawowym jej celem jest wniesienie znaczącego wkładu w karierę swoich studentów i pomoc w zdobyciu nie tylko umiejętności językowych, ale także pewności siebie i świadomości kulturowej. Szkoła Regent Brighton stwarza doskonałe warunki do nauki. Są tam mało liczne grupy oraz sale wyposażone w nowoczesny sprzęt i pomoce. W poszczególnych grupach byli studenci z Francji, Szwajcarii, Korei, Włoch i Hiszpanii.

Bardzo ważnym elementem tego projektu są kursy metodyczne. Szkolenie nauczycieli języka angielskiego składało się z dwóch części. Rano odbywał się kurs językowy, na którym doskonalono umiejętności czytania ze zrozumieniem, pisania tekstów, mówienia i słuchania ze zrozumieniem. W godzinach popołudniowych nauczyciele języka angielskiego brali udział w kursie metodycznym, którego celem było poznanie nowych, innowacyjnych metod w nauce języka angielskiego. Trzeba podkreślić, że w kursie metodycznym uczestniczy-

ły tylko dwie nauczycielki języka angielskiego z Polski, więc prawie indywidualny kontakt z prowadzącym przez 2 tygodnie umożliwił omówienie i porównanie różnorodnych metod stosowanych w szkołach polskich i angielskich. Dyskusje dotyczyły również znaczenia nauki poprawnej wymowy, pisowni i akcentu. Korzystając z tekstów napisanych przez uczniów, nauczycielki doskonaliły ocenianie prac pod kątem poznanej przez uczniów materiału, zagadnień gramatycznych i umiejętności, jakie dany tekst sprawdzał. Prowadzący zwracał też uwagę na źródła, z których uczniowie mogą korzystać, ucząc się języka obcego. Jest ich obecnie wiele, ponieważ każdy młody człowiek ma dostęp do telewizji z kanałami anglojęzycznymi, radia ze stacjami przekazującymi wiadomości w języku angielskim, internetu, gdzie każdy może znaleźć tematy związane ze swoimi zainteresowaniami. Mnóstwo osób doskonaliło swoje umiejętności językowe, słuchając obcojęzycznych utworów muzycznych, korzystając z utworów literackich

przystosowanych do poziomu opanowania języka obcego przez czytelnika. Dużym problemem naszych uczniów jest brak motywacji do nauki języka angielskiego. Na zajęciach wywnioskowano, że ciągle jeszcze Polacy nie mają możliwości częstych podróży za granicę w porównaniu z mieszkańcami krajów zachodniej Europy. Jest to oczywiście spowodowane względami finansowymi. Gdyby nasi uczniowie mieli możliwość wyjazdów za granicę, zrozumieliby, ile radości i satysfakcji daje możliwość porozumiewania się z obywatelami innych krajów. Co więcej, w porównaniu z uczniami innych krajów niewielu młodych Polaków, szczególnie mieszkających na wsi i w małych miasteczkach, uczestniczy w dodatkowych zajęciach językowych, które stanowią nieocenione wsparcie w nauce języka obcego.

Szkolenia za granicą były doskonałą okazją do poszerzenia horyzontów oraz nabycia wiedzy i umiejętności potrzebnych do pracy z dziećmi. Na pewno udział w tym programie wpłynie na

Przedsmak wakacyjnych podróży

lepszą jakość pracy kadry, co przełoży się na zwiększenie możliwości rozwoju w zakresie stosowania innowacyjnych metod kształcenia. Nauczycielki języka angielskiego dzięki zajęciom z zakresu metodyki mogły odświeżyć swoje wiadomości oraz zdobyć nowe doświadczenia. Każde zajęcia były źródłem wielu cennych wskazówek i pomysłów. Dzięki temu wyjazdowi lekcje staną się ciekawsze i będą przynosiły coraz lepsze efekty. Pozostali nauczyciele zdobyli umiejętności językowe i doświadczenia potrzebne do pracy z dziećmi. Udział w tym projekcie umożliwił dalszy rozwój, ponieważ dzięki znajomości języka można nabywać nową wiedzę potrzebą w szkole, poszukując innowacyjnych rozwiązań. Widać tego efekty. Nauczyciele w następnym roku wezmą udział w kolejnym projekcie pod kątem uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Już otrzymaliśmy dofinansowanie w ramach akcji KA1 „Mobilność kadry edukacji szkolnej” w obszarze edukacji szkolnej.

Celem nadrzędnym tych działań jest uczeń. Dzięki większej świadomości rodziców oraz realizacji projektów unijnych, w których nasza szkoła bierze udział, coraz więcej uczniów będzie uczestniczyć w różnych formach nauki języka angielskiego.

Anna Czerwonka
Monika Fila

Społeczna Szkoła Podstawowa w Wólce Grodzkiej w dniach 9-14 czerwca 2019 roku zorganizowała wycieczkę szkolną nad polskie morze. Miejscem docelowym były Międzyzdroje. Tu dzieci miło spędziły czas, ciesząc się pięknem przyrody i niesamowitymi morskimi widokami.

Niezapomnianą atrakcją wycieczki był 24 godzinny wyjazd po kilku miastach. Do niemieckiego Rostock grupa dotarła autokarem. Następny w kolejce był prom i rejs do Danii. W malowniczej Kopenhagie wycieczkowicze spacerowali po najciekawszych miejscach miasta, odbyli rejs gondolą po miejscowych kanałach, byli świadkami zmiany warty przed pałacem królowej, spotkali się z syrenką - symbolem stolicy Danii, a tak-

że siedzieli na kolanach u pisarza baśni Andersena.

Kolejnym punktem podróży było szwedzkie miasto Malme. Samo przedostanie się z Danii do Szwecji wyglądało bardzo malowniczo i atrakcyjnie. Prowadzi tam jedyna droga biegnąca przez cieśninę Öresund, którą pokonuje się jadąc wiszącym mostem o długości prawie 8 kilometrów, by następnie wjechać na dno morskie i kilka kilometrów przebyć podwodnym tunelem. W Malme zwiedzanie, zakup pamiątek i droga powrotna do domu. Wszyscy zmęczeni ale pełni wrażeń wrócili do Międzyzdrojów, gdzie przez dwa tygodnie na odpoczynek i plażowanie. Nieustrudzeni wycieczkowicze do domu powrócili pociągiem.

Paweł Matuszek

Jedziemy do ZOO

W dniu 6 czerwca 2019 roku dzieci przedszkolne i uczniowie klas I-VIII Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Wólce Grodzkiej uczestniczyły wraz z opiekunami i rodzicami w wycieczce szkolnej do Zamościa. Zwiedzano rynek i jego zabytki. Wędrowano alejkami parku oglądając fragmenty muru obronnego, zaś w Nadzańcu Platau Bastionu VII była okazja by postrzelać z łuku i pomóc w oddaniu strzału z prawdziwej armaty.

Najwięcej czasu poświęcono na wizytę w ZOO. Niemalże wrażenie zrobiły wspaniałe okazy zwierząt żyjących na różnych kontynentach. O niektórych dzieci usłyszały pierwszy raz. Pięknie prezentowały się różne gatunki ssaków, ptaków, gadów i owadów. Podziwiano małpy, puchacze oraz mniejsze i większe „koty”. Dodatkową atrakcją była możliwość uczestniczenia w lekcji przyrodniczej na temat gadów. Ogród zoologiczny jest uroczym miej-

scem do spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu jak i skarbnicą wiedzy przyrodniczej z całego świata. Zwieńczeniem podróży były lody i smaczny obiad w barze. W dobrych nastrojach i ze śpiewem społeczność szkolna wracała do domu zadowolona, pełna wrażeń i z mnóstwem pamiątek. Polecamy wszystkim Zamość! Warto tam pojechać!

Teresa Nykiel

Piknikowa niedziela przy szkole w Grodzisku Dolnym

W niedzielę 16 czerwca br. przy Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym odbył się piknik rodzinny. Jest to wydarzenie cykliczne organizowane przez Szkolne Koło Caritas. Uczestniczyły w nim dzieci, ale też rodzice, dziadkowie oraz wszyscy, którzy chcieli niedzielne popołudnie spędzić ciekawie oraz w miłej atmosferze. Były występy, zabawy dla dzieci, loteria fantowa, ale też lody, ciasta i kielbaski. Wszystko to, co jest potrzebne do dobrej zabawy.

Jak było? Pięknie, kolorowo, a czasem wręcz baśniowo. Widzowie mogli podziwiać taniec tych najmniejszych, ale i starszych uczniów szkoły. Przedszkolaki zaprezentowały kilka tańców, którymi pochwały się przed swoimi rodzicami i dziadkami. Również nie zawiodły klasy drugie, piąte i szóste. Widzowie gromko oklaskiwali dzieci prezentujące różnorodność stylów tanecznych: od tańców ludowych po współczesne. Uwagę widzów przykuł taniec z kolorowymi szarfami. Na scenie było też widowiskowo za sprawą zespołu Maraton Boogie z Giedlarowej prowadzonego przez państwa Jolantę i Andrzeja Ciryta, którego członkowie tańczą do muzyki z lat 30-40 i 50 - 60 boogie woogie. Zobaczyliśmy swobodę i ruchliwość, także ekspresyjność podczas tańców wykonywanych przez ze-

spół i pary taneczne. Tancerze swoje umiejętności prezentują podczas zawodów tanecznych Pucharu i Mistrzostw Polski w Boogie Woogie. Podziwialiśmy między innymi występ Adrianny Doleckiej i Tomasza Ciryta - mistrzów Polski, którzy będą reprezentować Polskę na mistrzostwach Europy. Taniec przeplatany był śpiewem poruszającym serca i umysły. Czas zgromadzonym umilały występy grup wokalnych działających w Ośrodku Kultury w Grodzisku Dolnym. Widzowie uczestniczyli też w niezwykłym spotkaniu muzycznym z Panem Bogiem za sprawą zespołu „Bankruci”. Ci młodzi ludzie muzyką wielbili Stwórcę i zachęcali do tego widownię. Założycielem, przewodnikiem, menadżerem i sponsorem zespołu jest ks. Mateusz Rutkowski. Nazwa formacji „Bankruci” nawiązuje do słów Chrystusa z Ewangelii wg św. Mateusza: „Bo kto chce zachować swoje życie, straci je; a kto straci swe życie z mego powodu, znajdzie je” (16,25). Członkowie zespołu wolą być „Bożymi bankrutami”, którzy najpierw starają się o sprawę zbawienia, a wszystko inne zostaje im dodane. Scena piknikowa stała się też deską teatru. Za sprawą Goplany z „Balladyny” Juliusza Słowackiego przenikały się 2 światy: świat baśniowy i rzeczywisty. Aktorzy zmienili okrutny bieg wydarzeń opisany w dramacie. Była to za-

tem inna wersja „Balladyny” Juliusza Słowackiego, która została zaprezentowana i zdobyła III miejsce podczas XVIII Powiatowego Przeglądu Młodzieżowych Małych Form Teatralnych pod hasłem „SPORY I WYBORY” profilaktyka eskalacji konfliktów i pokojowe ich rozwiązywanie. Do pogodzenia siostr została wykorzystana mediacja, czyli taki sposób rozwiązywania sporów, gdzie skonfliktowanym stronom w porozumieniu pomaga bezstronny i profesjonalnie do tego przygotowany mediator (kolega, koleżanka ze szkoły). W tym roku szkolnym Zespół Szkół w Grodzisku Dolnym rozpoczął działania przygotowujące dzieci i młodzież do takiego sposobu rozwiązywania konfliktów i piknik był okazją do zainteresowania innych mediacjami. Dodatkową atrakcją były zabawy z oazą młodzieżową działającą w Parafii Grodzisko Dolne. Dlaczego jeszcze warto było uczestniczyć w pikniku? Oprócz tego, co się działo na scenie, na wszystkich czekały inne atrakcje: darmowe wesołe miasteczko, różnorodne zabawy z klaunami, loteria fantowa, pokaz wozu strażackiego ciasta, kielbaski, napoje i lody.

„Szczęście to jedyna rzecz, która się mnoży, jeśli się ją dzieli” – słowa Alberta Schweitzera niech będą podsumowaniem tego, co się działo podczas pikniku. Organizatorzy sprawili, że ten dzień był pełen uśmiechów tych młodszych i starszych, a co najważniejsze wszyscy uczestnicy działali na rzecz dobra.

Dziękujemy wielu instytucjom, sponsorom oraz osobom, które w jakikolwiek sposób pomogły w organizacji pikniku. Dziękujemy:

- panu Jackowi Chmurze – wójtowi Gminy Grodzisko Dolne
- panu Markowi Śliżowi – Staroście Leżajskiemu
- panu Jerzemu Gdańskiemu i Andrzejowi Gdańskiemu - radnym Gminy Grodzisko Dolne
- ks. Janowi Kucy – Proboszczowi Parafii Grodzisko Dolne
- pani Katarzynie Mach-Wawraszek-dyrektorowi Ośrodka Kultury

- panu Markowi Krauzowi – dyrektorowi Ośrodka Kultury w Giedlarowej
- ks. Marcinowi Klinowi wraz z młodzieżą z oazy młodzieżowej
- pani Annie Karaś – właścicielce salonu fryzjerskiego
- pani Agnieszce Stępień – właścicielce Studia Kosmetycznego Lejdīs
- pani Róży Kuczy – właścicielce Salonu Fryzjerskiego „Róża”
- państwu Annie i Stanisławowi Bieleckim – właścicielom Galerii Grodzisko
- panu Eugeniuszowi Misiowi- prezesowi GS SCh Grodzisko Dolne
- panu Pawłowi Grzywnie- właścicielowi Gabinetu Stomatologicznego
- panu Krzysztofowi Zalepie – właścicielowi firmy Comp Service
- panu Arturowi Wojnarskiemu – właścicielowi firmy transportowej
- panu Stanisławowi Papakowi – właścicielowi firmy Usługi Sprzętem Budowlanym i Transportowym
- pani Barbarze Ładak – właścicielce sklepu spożywczego
- pani Barbarze Wnęk – właścicielce Baru „Grodziskie Zacisze”
- pani Renacie Domin – właścicielce zakładu krawieckiego REMAR
- panu Markowi Sroczyńskiemu – właścicielowi Pizzerii U Mareckiego
- panu Andrzejowi Bajowi – prezesowi OSP Grodzisko Dolne i właścicielowi firmy Baj - Dach
- państwu Irenie i Andrzejowi Adamczyk – właścicielom Igloo Clubu
- panu Adrianowi Gdańskiemu
- panu Zbigniewowi Krzemińskiemu- właścicielowi firmy Meble Krzemiński
- panu Aleksandrowi Skarbie- właścicielowi NZOZ „ZDROWIE”
- panu Janowi Rydzik- właścicielowi firmy Usługi Koparko Ładowarka
- panu Stanisławowi Bechcie- właścicielowi składu budowlanego
- panu Sławomirowi Żakowi – prezesowi OSP Grodzisko Dolne
- panu Zbyszkowi Gdańskiemu - usługi BHP i Ppoż.
- panu Łukaszowi Filipowi
- panu Wojciechowi Wołowcowi
- państwu Jolancie i Andrzejowi Ciryt
- strażakom OSP Grodzisko Nowe
- rodzicom, nauczycielom na czele z panem Waldemarem Decem

Monika Fila

Stawiają na języki obce

Nikt już dzisiaj nie ma wątpliwości, że dobrze jest znać języki obce. Dobra znajomość języka angielskiego to standard. Bez niej trudno otrzymać lepiej płatną pracę czy czuć się pewniej i swobodniej podczas wyjazdów zagranicznych. Czy znajomość języka angielskiego wystarczy, żeby odnaleźć się na rynku pracy? Nie w dzisiejszych czasach. Jakiego więc języka warto się jeszcze uczyć?

Niewątpliwie na pierwszym miejscu należałoby postawić kryterium przydatności. Z racji sąsiedztwa język niemiecki jest bardzo dla nas istotny. Trzeba wiedzieć, że 40% turystów przybywających do Polski pochodzi z Niemiec. Polacy również chętnie odwiedzają kraje niemieckojęzyczne. 35% naszych wszystkich podróży stanowią wyprawy do naszego zachodniego sąsiada.

To Niemcy mają dla polskich studentów największą liczbę stypendiów. Młodzi ludzie studiując w Niemczech mają możliwość nie tylko poznać lepiej język, ciekawą kulturę ale również poznać nowych ludzi i ich wizję współczesnego świata.

Niemcy są naszym największym partnerem handlowym. Polscy pracodawcy coraz częściej potrzebują pracowników z dobrą znajomością języka niemieckiego. Wielu polskich fachowców znakomicie odnajduje się na niemieckim rynku pracy. Oczywiście cenieni są na nim najbardziej fachowcy, którzy posiadają certyfikat zaświadczający o znajomości języka, przynajmniej w stopniu komunikatywnym. Certyfikaty, do których rokrocznie przygotowani są nasi uczniowie są międzynarodowe, a egzamin przeprowadzany i oceniany jest na całym świecie w jednolity sposób.

Do kolejnych certyfikatów na poziomie A1 i A2 przystąpili uczniowie Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym. Do egzaminu na poziomie A2 przystąpiło czworo uczniów: Paulina Chmura, Gabriela Kulpa, Lau-

ra Marciniak oraz Szymon Przeszło, natomiast do A1 grupa 12 uczniów. Byli to: Gdańska Wiktoria, Grabowiec Barbara, Potaczała Piotr, Rydzik Anna, Stępień Julia, Trojnar Mateusz, Joniec Weronika, Czerwonka Monika, Krupa Zuzanna, Przeszło Iga, Przeszło Szymon oraz Rydzik Aleksandra. Uczniowie wzięli udział w dwuetapowym egzaminie składającym się z części ustnej oraz pisemnej.

W pierwszym etapie uczniowie zmagali się z testem sprawdzającym ich znajomość języka niemieckiego w słuchaniu, czytaniu i pisaniu. Część ustna wymagała od zdających umiejętności komunikowania się w sytuacjach życia codziennego.

Na uwagę zasługuje fakt, że do egzaminu A2 przystąpiło zaledwie 5 osób (w tym czworo z naszej szkoły).

Egzamin odbywał się w Rzeszowie, w centrum egzaminacyjnym Goethe-Institut. Instytutów w Polsce jest zaledwie dwa, a na świecie aż 160 w 94 krajach świata. Instytut zajmuje się promowaniem nauczania języka niemieckiego. Rokrocznie wspiera również naszą szkołę w fundowaniu nagród na konkursy z języka niemieckiego.

Dla uczniów certyfikaty są niezwykle ważną informacją zwrotną. Wiedzą o tym, na jakim poziomie mówią, rozumieją, czytają i piszą oraz jakie robią postępy. Certyfikaty poświadczają znajomość języka niezależnie od szkolnych programów nauczania i ocen. Bardzo motywują również do dalszej nauki tego języka. Uzyskanie certyfikatu to jednak nie tylko powód do dumy. To również zwiększenie szans na udział w programie wymiany uczniów, czy też studentów Erasmus+. Jesteśmy bardzo dumni z sukcesu naszych uczniów i przygotowujemy się już do kolejnych certyfikatów w przyszłym roku.

Certyfikat Językowy Goethe-Institut to naprawdę dobra inwestycja w przyszłość!

Alicja Zalepa

Niewygodnie, ale modnie

W świecie zwierząt każdy odmieniec różniący się od reszty wyglądem, choćby umaszczeniem, jak albinos, ma przechlapane – nie może liczyć na akceptację, znalezienie partnera i załapanie się choćby na ostatnią pozycję w hierarchii stada. Dla odstających od normy nie ma litości, są izolowani i przepędzani. Jednak ta bezwzględność ma poważne uzasadnienie, bo każda rzucająca się w oczy inność utrudnia maskowanie się – ukrycie przed drapieżnikiem, czy polowanie i nie można dopuścić, aby taki oryginał rozsiewał swoje geny zagrażając przetrwaniu populacji. Każdy nietypowy wypada więc z gry, lecz nie z powodu braku respektu dla mody, jak to bywa u ssaków szczycących się myśleniem, czyli u ludzi.

Wydawało by się, że niedostosowanie się do aktualnej mody nie powinno być przyczyną wykluczania i wytykania palcami, bo każdy ma prawo ubierać się jak mu wygodniej, jak lubi i z uwzględnieniem stanu portfela, ale to on niestety, jak wiadomo, od zawsze określał status w hierarchii społecznej. Wiele słyszy się, że zwłaszcza młodzież miejska bywa bardzo bezwzględna wobec niestosujących się do aktualnych tren-

dów i najchętniej zakładałaby ciuchy z metkami w formacie A4, aby każdy widział, że markowe, czyli drogie.

Dorostłych też ta przypadłość dotyka, a na plotkarskich portalach i w tabloidach aż roi się od drobiazgowych komentarzy na temat kreacji celebrytów – jednych się wychwala, innych wyszydza lub wręcz potępia – bo beznadziejny fason, fatalny styl, niefortunne dodatki – jakby to miało znaczenie dla przetrwania ludzkości. Bez osobistego stylisty ani rusz. Jak to jest, że ludzie podobno ceniący sobie wolność, w baranim pędzie ulegają dyktaturze paru nawiedzonych i zblazowanych kreatorów narzucających aktualne widzimisię co wolno, a co nie uchodzi w danym sezonie? Firmy krawieckie uwzględniają wytyczne i wtedy nie sposób kupić choćby dzinsy głębokie do pasa, kiedy w sklepach wszystkie ledwo sięgają krańca rowka z tyłu. Albo spódnicę do połowy łydki, gdy szyją wyłącznie do kolan.

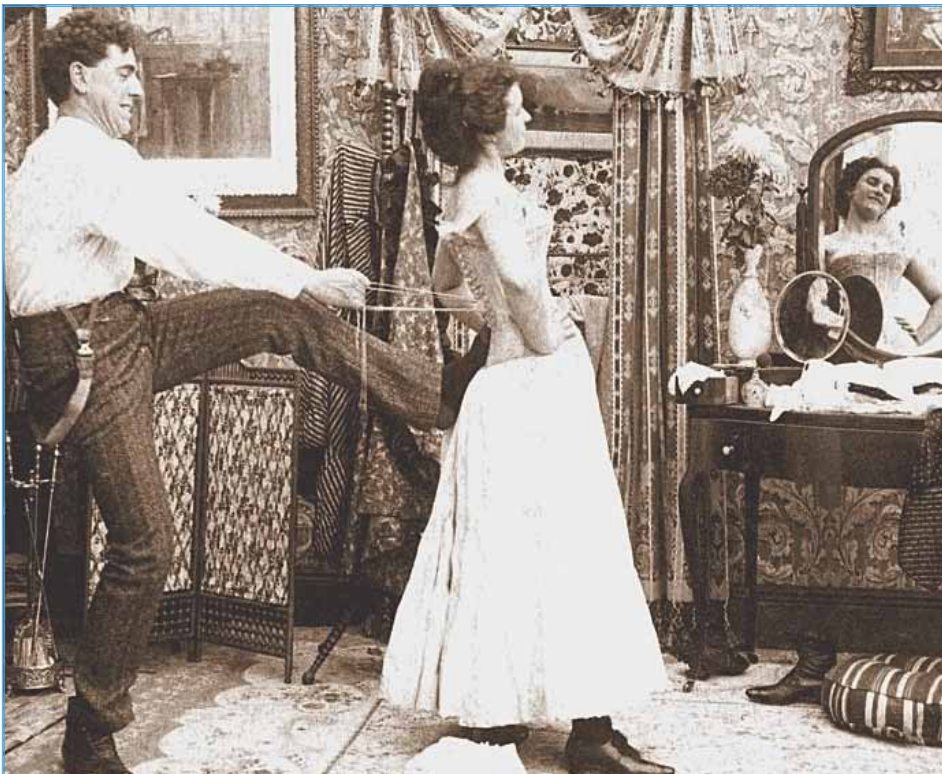
Mimo wszystko dzisiaj i tak panuje większa dowolność w porównaniu z poprzednimi wiekami, no i nie ma aż tylu ubrań zagrażających zdrowiu i życiu, a tak bywało. Dotyczyło to tylko osób zamierzających, zwłaszcza kobiet, bo moda

dla panów nie wprowadzała tak niewygodnych strojów, może dlatego, że obowiązujące standardy dla obu płci były zawsze efektem męskiej i zresztą niezbyt rozsądnej inwencji.

I tak w średniowieczu wymyślono suknie na stelażach, czyli krynolinach. Na rusztowanie składały się obręcze z gałązek wierzbowych lub trzciny oraz fiszbinów, czyli wąskich, giętkich płytek zwisających w dwóch rzędach. W zależności od mody krynoliny były mniejsze lub większe, miały kształt dzwonu lub kopuły. Z czasem rozmiar obręczy się poszerzał, aż w końcu dolny obwód spódnicy osiągał dobre kilka metrów. Żeby stelaż się nie odznaczał, konieczne były dodatkowe halki (na upał w sam raz). W połowie XIX stulecia pod suknią było kilka różnej długości halek, koszulka na ramiączkach, gorset i majtki. Ważyło to nawet 20 kg. Taki strój utrudniał siadanie, przechodzenie przez drzwi, a wgramolenie się z gracją do powozu było nie lada wyzwaniem. Niekiedy krynoliny odwijaly się na wietrze jak parasol. Przekazy donoszą, że z powodu szerokich stelaży wcale nierzadko zdarzały się śmiertelne wypadki, gdy wskutek nieuwagi dama zbliżywszy się zbyt blisko do kominka stawała się żywą pochodnią. Taka była cena za modną suknię w rozmiarze kopy siana z równie łatwopalnego muślinu.

W XIX wieku krynolinę zastąpiła turniura – poduszka z włosianki noszona w tyle na wysokości bioder lub falbana na metalowej konstrukcji podnosząca tył sukni, dzięki czemu kobieca sylwetka miała wyglądać na wyprostowaną i dostojną. Dopiero pod sam koniec stulecia usztywnienia spódnic wyszły w Europie z mody, jednak w tym czasie za oceanem nadal obowiązywały i przyjezdne Europejki paradując po ulicach Nowego Jorku bez turniur narażały się na ostentacyjne wytykanie palcami i kpiny – tak skandaliczne było to wykroczenie.

Widok kostek u nóg długo urągał zasadom przyzwoitości, więc suknie bezwzględnie musiały sięgać ziemi, cho-

ciaż nie nadawały się na chodzenie po ulicach pełnych kurzu lub błota. Poradniki dobrych obyczajów zalecały damom nie opuszczać domu podczas deszczowej pogody, aby brnąć w kałużach uniknąć unoszenia spódnic i nie ulec degradacji w oczach przechodniów ukazawszy zbyt wiele.

W latach dwudziestych XX wieku zapanowała moda na wiązanie spódnicy na wysokości łydek. Krępowało to kroki, zdarzały się więc bolesne, a nawet śmiertelne wypadki - w czasie wyścigów konnych we Francji, gdy spłoszone konie wpadły w tłum, jedna z kobiet z tej przyczyny nie zdołała uciec i została stratowana.

Uznając za ideał sylwetkę kobiety w kształcie klepsydry, z talią osy, w XIII wieku wymyślono gorset. Typowy miał obwód w pasie wynoszący 33 cm (!), z tyłu był wiązany sznurkami i jeśli został nieumiejętnie zasnurowany, trzeba go było rozcinać, aby móc zdjąć. W XX wieku dziurki na sznurówki były metalowe, żeby docisnąć ile się dało. W fanatycznym dążeniu do ideału wąskiej talii gorsety zakładano dziewczynkom już od najmłodszych lat. Moda proponowała dłuższe gorsety do wyjścia i krótsze do pracy w domu. Powstawały modele przeznaczone do jazdy konnej, na rowerze, do pływania, gospodarskie, a nawet dla ciężarnych! W góry, owszem, można było kobietom chodzić, byle w długiej sukni, w gorsecie i z parasolką chroniącą przed słońcem. Lekarze ostrzegali, że gorset doprowadza do zaniku mięśni, utrudnia oddychanie i przegrzewa podczas upału często powodując omdlenia. Wygoda nie miała znaczenia, musiało być modnie. Sznurki w gorsetach poluzowano dopiero w latach czterdziestych XX wieku.

Sporo kłopotu, zwłaszcza na początku XX stulecia sprawiała fryzura. Modne były gładko zaczesane włosy z okrągłym, okazałym kokiem na środku głowy. Tapirowano je od środka, pod spód kładziono pukiel cudzych włosów, od których pociła się skóra, a cała ciężka konstrukcja, mimo setek szpilek kiwała się na wszystkie strony przy każdym ruchu, więc zachowanie fryzury w jako

takim stanie podczas imprezy tanecznej było prawdziwym wyczynem. Tułów w ciasnym, gorącym gorsecie, szyja wyprostowana, głowa nieruchoma, do tego sztywne maniery – niezbyt przednia zabawa.

W XIX wieku w Polsce modę dyktował Paryż, a jakiegokolwiek odstępstwo od przyjętych trendów było nie do pomyślenia i groziło skandalem. W garderobie każdej elegantki musiał się znaleźć szykowny szlafrok na rano, suknia codzienna szczelnie zasłaniająca dekol, zaś suknia wizytowa z dekoltem, spacerowa na pogodę, inna na niepogodę oraz na bal. Modny zielony kolor uzyskiwano z barwnika, który dopiero po latach okazał się być trucizną odpowiedzialną za częste omdlenia, choroby, a nawet zgony właścicielek kreacji w tym kolorze.

Niepraktyczny strój był również sposobem na pokazanie, że dana osoba nie musi pracować fizycznie. W XVI wieku stał się modny krochmal i ludzie stroili się w gigantyczne kryzy, w których nie dało się jeść, dlatego dla ich miłośników stworzono specjalne łyżki z długimi rączkami.

Dzisiaj też niejedna dziewczyna czy kobieta gotowa jest zacisnąć zęby, byle zadać szyku, bo i obecnie bywają ubrania niezbyt wygodne i chorobotwórcze. Udowodniono, że noszenie bardzo obcisłych spodni i biodrówek może się skończyć nawet zaburzeniami czucia w udach. Niebotycznie wysokie szpilki i buty na wysokich platformach czę-

sto prowadzą do skręcenia kostki lub połamania nóg, kozaki powyżej kolan (muszkieterki) trudno założyć, krępują ruchy, są obcisłe i gorące. O ile szpilki rzeczywiście ładnie i elegancko wyglądają, to nie można powiedzieć, że fajnie wyglądają stringi, bo tu już właściwie nie ma co wyglądać – trójkątna szmatka i gumka wrzynająca się w przedziałek siedzenia. Takie nic, a powoduje otarcia i stany zapalne oraz nieustanny dyskomfort. Podobno po pół godzinie noszenia irytację wywołuje sukienka tuba – obcisła, kusa, bez ramiączek, trzymając się jedynie na biuście nieustannie się zsuwa.

Nie ma nic niewłaściwego w upodobaniu do ładnych ubrań, których założenie poprawia samopoczucie. Jednak zrozumienie, że nie szata zdobi człowieka od wieków przychodzi z trudem, a młode pokolenie powiela tę samą bezmyślność wykluczając z własnego „stada” inaczej „umaszczonych”. Niewielu stać na to, żeby na każdy sezon wymienić zawartość szafy, by ślepo podążać za modą i przy okazji fundować sobie zwyczajne marnotrawstwo.

Czasem chęć zadania szyku za wszelką cenę daje żaloszny efekt. Niekiedy widuje się podczas mrozów młode dziewczyny w cienkich rajstopkach, kusych spódniczkach, krótkich kurteczkach i obowiązkowo z gołą głową. Chciało by się spytać, czy chcą wzbudzić litość, czy politowanie?

Małgorzata Majka

Rys historyczny budowy i funkcjonowania Szkoły Podstawowej w Zmysłówce

Historia powstania szkoły na terenie Zmysłówki zaczyna się w roku 1935. Przed jej powstaniem okoliczni mieszkańcy musieli zapisywać swoje dzieci do szkół położonych w miejscowościach odległych o kilka kilometrów tj. do Żołyńi i do Grodziska, aby mogły tam pobierać naukę. W tamtych czasach codzienne pokonywanie takiej odległości nie było łatwe, zwłaszcza podczas ówczesnych ciężkich zim. Z tego powodu postanowiono wykupić parcele w Opaleniskach, które miały być oddane Ordynacji Przeworskiej, w zamian za klin lasu przy drodze Żołyńia – Grodzisko, położony naprzeciw gospodarstwa Marcina Makówki. Tereny te miały posłużyć pod budowę nowej szkoły. Zamierzonego celu nie pozwolił zrealizować wybuch II wojny światowej, która zahamowała rozwój polskiej oświaty.

Gdy wojna dobiegała końca, w styczniu 1945 roku utworzono Komitet Budowy Szkoły, w skład którego weszli Józef Węgrzyn, Piotr Makówka i Franciszek Kuras. Ich głównym zadaniem był wybór miejsca do założenia nowej szkoły. Zdecydowali oni, że najlepszą lokalizacją będą budynki, które pozostały po księciu Lubomirskim z Przeworska. Były to: niewielki murowany pałacyk i drewniana powozownia. 24 marca 1945 roku Komitet powziął decyzję spisania umowy z Dyrekcją Lasów Państwowych w Tarnowie, celem wydzierżawienia tych budynków. Następnie przystąpiono do przystosowania ich do celów szkolnych.

W dniu 1 września 1945 r. rozpoczęto tu nauczanie pod kierownictwem pana Stanisława Szoslera. W szkole uczyło się wtedy 176 dzieci, w roku następnym z powodu wyjazdu na tereny wschodnie i zachodnie stan zmniejszył się do 142. 11 kwietnia 1962 r. nastąpiło komisyjne przekazanie budynków po księciu Lubomirskim wraz z placem po drugiej stronie drogi do użytku szkolnego. Odbyło się to na

podstawie aktu zdawczo-odbiorczego zawartego między nadleśniczym w Dąbrówkach p. Józefem Jeleniakim, zarządcą lasów i posiadłości po księciu Lubomirskim, a inspektorem szkolnym w Leżajsku p. Władysławem Karasińskim. Niestety warunki lokalowe były trudne – ciasne, nieoświetlone sale lekcyjne nie mogły pomieścić dużej liczby uczniów, a mała ilość pomieszczeń wymuszała naukę na dwie zmiany. Nawet przy takim rozkładzie zajęć nie zawsze można było pomieścić wszystkich uczniów. W związku z tym, przez kilka lat, wynajmowano jedno pomieszczenie w domu Tomasza Bębna na salę lekcyjną. Taka nauka była bardzo uciążliwa dla wszystkich i koniecznością stała się budowa nowej szkoły.

W tym celu powstał nowy, trzydziestoosobowy Komitet na czele z Antonim Tołpą, Feliksem Pankiem i Antonim Wosiem. Komitet wspólnie z mieszkańcami Kopań Żołyńskich i Zmysłówki przystąpił w czynie społecznym do wyrobu około 160 tysięcy sztuk cegieł, przeznaczonych na budowę szkoły. Równocześnie podejmowane były działania związane z przygotowaniem planu i kosztorysu nowego budynku szkolnego, celem ujęcia tego przedsięwzięcia do planu inwestycyjnego na rok 1967. Niestety termin budowy nowej szkoły został przesunięty na rok 1970, a później na rok 1971. Żaden z nich jednak nie został dotrzymany. Na tamtą chwilę nadzieja na budowę nowej szkoły całkowicie wygasła. Zgromadzoną cegłę, uchwałą zebrania wiejskiego, przeznaczono na budowę remizy strażackiej w Kopaniach. W lipcu 1967 roku, na własną prośbę, został przeniesiony do Chodaczowa kierownik szkoły Stanisław Szosler. Jego miejsce zajął nauczyciel uczący w tej szkole Józef Kulpa, który pełnił funkcję kierownika do roku 1973.

Rok szkolny 1973/74 był szczególny, ponieważ do 5 września 1973 r.

nie było wyznaczonego dyrektora. W szkole panowało zamieszanie. Wprawdzie pracy szkoły miał przewodniczyć dawny dyrektor Szkoły Podstawowej w Laszczynach Stanisław Kordas, jednak ze względu na brak nauczycieli musiał wrócić do swojej placówki. Dopiero 5 września kierownictwo szkoły powierzono pani Marii Burda, która była tu nauczycielką od 9 lat. Wszystko wróciło do normy, praca w szkole przebiegała spokojnie.

W roku szkolnym 1974/75, w związku z urlopem macierzyńskim pani Marii Burdy, obowiązki dyrektora szkoły przejmuje pan Wiesław Wawrzak, który pełni je przez 3 kolejne lata.

W roku szkolnym 1977/78 nastąpiło obniżenie stopnia organizacyjnego tujejszej szkoły do czterech klas. Uczniowie z klas V-VIII musieli uczęszczać do Zbiorczej Szkoły Gminnej w Grodzisku Dolnym. Obowiązki kierownika punktu filialnego, którym stała się wtedy nasza szkoła, objęła pani Janina Burda. W celu poprawy warunków lokalowych Komitet Rodzicielski wyremontował, w czynie społecznym, dworek po księciu Lubomirskim. Równocześnie w drewnianej powozowni przeprowadzony został kapitalny remont celem uzyskania większej ilości sal lekcyjnych ponieważ coraz bardziej realna stawała się wiadomość o upadku planowanych 10-cioleciek i rychłym powrocie starszych klas.

Faktycznie dowożenie dzieci do Grodziska Dolnego nie trwało długo, bo tylko 4 lata. Z dniem 1 września 1981 Szkoła Podstawowa w Zmysłówce stała się ponownie pełną ośmioklasową szkołą. Dyrektorem szkoły została mgr Janina Burda, która wcześniej pełniła funkcję kierownika punktu filialnego o klasach I-IV. W klasach I-VIII uczyło się 99 uczniów. Wtedy ponownie powróciła myśl o budowie nowej szkoły. Został powołany nowy dziesięcioosobowy Komitet Budowy Szkoły z przewodniczącym p. Adamem Brudniakiem, który

aktywnie współpracował z dyrektorem szkoły. Komitet postanowił spełnić oczekiwania tutejszych mieszkańców dotyczące budowy nowej szkoły. W tym celu w roku 1985, przeprowadzono zbiórkę pieniężną wśród społeczeństwa i zlecono opracowanie projektu dr inż. Józefowi Bogaczowi. Projektowany budynek miał spełniać funkcję szkoły i jednocześnie ośrodka kolonijnego dla dzieci w okresie wakacyjnym. Pierwsze prace rozpoczęto już 11 lipca 1986 r. wytyczeniem i wykonaniem wykopów pod budynek. Duże zaangażowanie i pomoc zaoferowali tutaj pan Józef Kulpa ze Zmysłówki i pan Ludwik Chmura pochodzący z Wólki Grodziskiej – inżynier, prezydent Rzeszowa w latach 1983-1990. Fundamenty szkoły zostały zalane 6 i 7 września 1986 r. W tych pracach aktywnie uczestniczyli mieszkańcy wsi. Przed zimą zdołano wybudować sutereny i założyć belki pierwszego stropu. W ciągu następujących dwóch lat dalszą budowę prowadzono ze środków Narodowego Czynu Pomocy Szkole i Gminy Grodzisko Dolne. W trakcie tej budowy mieszkańcy wsi wozili piasek, pozyskiwali drewno

z lasu i wykonywali obróbkę tartaczną. Łącznie tutejsi mieszkańcy pracowali około 360 roboczodniówek. W roku 1989 przykryto budynek i zakończono budowę w stanie surowym. Dalsze prace podjęte zostały dopiero w 1993r. dzięki pomocy wójta Zbigniewa Rynasiewicza i Zarządu Gminy Grodzisko Dolne, którzy widzieli nagłą potrzebę wykończenia nowego budynku. Od maja 1993 r. nieustannie prowadzono pracę przy budowie szkoły. Dzięki dużemu zaangażowaniu dyrektora szkoły, społeczeństwa oraz pomocy finansowej Zarządu Gminy Grodzisko Dolne udało się szybko zakończyć budowę obiektu i można było w nim rozpoczynać naukę. Budynek starej szkoły został wkrótce sprzedany. 1 września 1994 r. odbyła się w Szkole Podstawowej w Zmysłówce wojewódzka inauguracja roku szkolnego 1994/95 związana z poświęceniem i oddaniem do użytku nowej szkoły. Na uroczystość tę przybyli:

- przedstawiciele władz kościelnych - ks. arcybiskup Józef Michalik, ks. dziekan z Rakszawy oraz księża z parafii - Żoźnia, Opaleniska, Wólka Grodziska,

Grodzisko Dolne;

- przedstawiciele władz wojewódzkich - wojewoda rzeszowski Kazimierz Surowiec, senator RP Józef Frączek;

- przedstawiciele władz kuratorskich - kurator Jan Stanisław, wicekurator Piotr Kruk, naczelnik delegatury w Leżajsku Andrzej Fleszar, wizytatorzy Zofia Skoczyłak i Krystyna Czubara;

- przedstawiciele Zarządu i Rady Gminy Grodzisko Dolne na czele z wójtem - Zbigniewem Rynasiewiczem;

- przedstawiciele Zarządu i Rady Gminy Żoźnia na czele z wójtem - Andrzejem Benedykiem;

- dyrektorzy szkół gminy Grodzisko Dolne;

- dyrektor LO w Żoźni - Kazimierz Grzesik

- Komitet Budowy Szkoły i Rada Rodziców;

- uczniowie szkół w Opaleniskach, Wólce Grodziskiej, Grodzisku Dolnym i Górnym z nauczycielami,

- mieszkańcy Zmysłówki i Kopań.

Uroczystość była wyjątkowa jak na takie małe środowisko, podniosła i bardzo dobrze przygotowana. Informacja o tym wydarzeniu i fragmenty z jej

przebiegu transmitowane były nawet przez Telewizję Rzeszów.

Przez pierwsze pięć lat szkoła była szkołą ośmioklasową. Był to bardzo dobry okres w jej historii. Wykształcona kadra pedagogiczna, nowe jasne i dobrze wyposażone sale lekcyjne, bieżąca woda, duże boisko szkolne. To wszystko było spełnieniem marzeń nauczycieli, uczniów i rodziców. Radość jednak nie trwała zbyt długo. Kolejna reforma oświaty niosąca ze sobą powstanie gimnazjów doprowadziły do tego, że jesienią 1999 roku Rada Gminy Grodzisko Dolne powzięła myśl o likwidacji Szkoły Podstawowej w Zmysłówce a na jej bazie utworzeniu Szkoły Podstawowej w Opaleniskach z siedzibą w Zmysłówce. Zaczęły się ciężkie chwile dla społeczności tej szkoły. Troska o losy szkoły, która była budowana w dużej części czynem społecznym doprowadziły do protestów mieszkańców Kopań i Zmysłówki. Zaczęły się wyjazdy protestacyjne mieszkańców na sesję Rady Gminy Grodzisko Dolne i Żołynia. W związku z tym, że uczniami Szkoły Podstawowej w Zmysłówce w zdecydowanej większości były dzieci z Kopań, Rada Gminy Żołynia na czele z wójtem Andrzejem Benedykem postanowiła wydzierżawić od Gminy Grodzisko Dolne budynek i przejąć opiekę nad szkołą. Od roku szkolnego 1999/2000 stała się ona 6-klasową szkołą podstawową, a organem prowadzącym została Gmina Żołynia. W tym okresie, w związku z powstaniem gimnazjów, część nauczycieli zostało przeniesionych do innych placówek. Praca szkoły wróciła do normy.

W 2006 roku pani mgr Janina Burda przeszła na emeryturę i od września tegoż roku dyrektorem szkoły została pani mgr Grażyna Fleszar. W szkole uczyło się wtedy 61 uczniów i 9 dzieci w oddziale przedszkolnym. Zatrudnionych było 6 nauczycieli na pełnym etacie i 7 niepełnozatrudnionych. Praca szkoły przebiegała pomyślnie, nie było większych problemów wychowawczych. Bardzo dobrze układała się też współpraca z Organem Prowadzącym i

rodzicami. Niestety, ciągle zmniejszająca się liczba dzieci przyczyniła się do reorganizacji szkoły. Od roku szkolnego 2013/14 była już tylko 3-klasową szkołą podstawową z oddziałem przedszkolnym. W szkole uczyło się już tylko 17 uczniów i 12 przedszkolaków. W tym samym roku, dzięki inicjatywie Gminy Grodzisko Dolne, przy wykorzystaniu funduszy europejskich, została przeprowadzona termomodernizacja budynku. Zostało wymienione centralnie ogrzewanie, łącznie z wymianą pieca c.o. na nowoczesny i oszczędny. W budynku została wymieniona instalacja ciepłej wody użytkowej, wymieniono okna. Budynek został ocieplony, wykonana została nowa elewacja oraz pomalowano dach. Warunki bardzo się poprawiły. W salach było zdecydowanie cieplej, była ciepła woda, powstał też nowy plac zabaw dla dzieci. Szkoła stała się jeszcze bardziej bezpieczna, przyjazna dzieciom i rodzicom. Dalej pozostał jednak ten sam problem - ciągle zmniejszająca się liczba dzieci. Właśnie z tego powodu Rada Gminy Żołynia podjęła 29.04.2019 r. decyzję o jej całkowitej likwidacji.

19 czerwca odbyło się w Szkole Podstawowej w Zmysłówce uroczyste zakończenie roku szkolnego 2018/19. Była to ostatnia taka uroczystość w historii tej szkoły. Przybyli na nią wszyscy rodzice uczniów. Spotkanie rozpoczęło się krótką częścią artystyczną, w któ-

rej dzieci witały wakacje, a zęgały się ze szkołą i starym przedszkolem. Po części artystycznej głos zabrała pani dyrektor, która w wielkim skrócie przybliżyła zebranym historię szkoły, a następnie bardzo serdecznie podziękowała wszystkim za miłą współpracę przez te wszystkie lata. Pracownikom szkoły za rzetelną i odpowiedzialną pracę, a rodzicom za pomoc i aktywny udział w życiu szkoły. Na zakończenie życzyła wszystkim dzieciom zdrowych, wesołych i słonecznych wakacji oraz wielu sukcesów w dalszej edukacji w innych już szkołach.

Dziękujemy wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób byli związani z naszą szkołą, współtworzyli ją i przez wszystkie lata jej istnienia wkładali mnóstwo pracy i wysiłku, by wspólnie z nami nauczycielami zapewnić naszym dzieciom edukację na wysokim poziomie, w jak najlepszych warunkach, a przede wszystkim w miłej i rodzinnej atmosferze.

Kierownicy i dyrektorzy Szkoły Podstawowej w Zmysłówce:

1. Stanisław Szosler 1945 - 1967
2. Józef Kulpa 1967 - 1973
3. Maria Burda 1973 - 1974
4. Wiesław Wawrzak 1974 - 1977
5. Janina Burda 1977 - 2006
6. Grażyna Fleszar 2006 - 2019

Grażyna Fleszar

JEST SIĘ CZEGO OBAWIAĆ

KLESZCZE

Kleszcze przenoszą choroby pasożytnicze i wywołują infekcje, ich ugryzienie może skutkować zarażeniem patogenami, wywołującymi groźne choroby, takie jak: borelioza, kleszczowe zapalenie mózgu czy ropne zakażenie skóry. Szczepionka przeciw kleszczom chroni tylko przed zapaleniem mózgu.

Bio-chemiczna ochrona przed kleszczami: areozole, kremy, plastry, opaski. Wybór produktów jest ogromny, dostępny w każdej aptece. W przypadku alergików należy przed użyciem tego typu środków skonsultować się z lekarzem

Naturalna ochrona przed kleszczami:
a) zioła: czystek kreteński, wrotycz pospolity, kocimiętka, tatarak,
b) odpowiednie ubrania: wybierając się do lasu lub w miejsca porośnięte dziką roślinnością zakładajmy długie spodnie, bluzy/koszule z długim rękawem oraz czapki z daszkiem/kapelusze. Wybieramy stonowane kolory ubrań.

Ważne: kleszcze nie lubią suchych, słonecznych i otwartych przestrzeni.

Usuwanie kleszczy: przyrządy -pęseta (ew. „kleszczopapki”), woda utleniona. Nie należy wykręcać kleszcza, tylko energicznym ruchem pociągnąć go.

KLESZCZE MOGĄ PRZENOSIĆ BORELIOZĘ

- LICZBA ZACHOROWAŃ NA BORELIOZĘ Z ROKU NA ROK **ZDECYDOWANIE ROŚNIE**
- PIERWSZE OBJAWY CHOROBEWE MOGĄ POJAWIĆ SIĘ PO OKOŁO **10 - 14 DNIACH** OD UKŁĘCIA
- TYPOWYM OBJAWEM BORELIOZY SĄ ZMIANY SKÓRNE W POSTACI **PIERŚCIENIOWATEGO RUMIENIA WĘDRUJĄCEGO**
- KAŻDE PODEJRZENIE ZAKAŻENIA NALEŻY **SKONSULTOWAĆ Z LEKARZEM**

OWADY - UŻĄDLENIA I POSTĘPOWANIE PO UŻĄDLENIU

Trzmiel: Powód ataku owada: Poczucie bezpośredniego zagrożenia
Objawy: miejscowy obrzęk i zaczerwienienie.

Pszczola: Powód ataku owada: W samoobronie.

Objawy: miejscowy obrzęk i zaczerwienienie

Osa: Powód ataku owada: Atakują bez wyraźnego powodu. Osa może użądlić kilkakrotnie.

Objawy: miejscowy obrzęk i zaczerwienienie

Szerszeń: Powód ataku owada: Atakują bez wyraźnego powodu, niemniej jednak trudno je sprowokować.
Objawy: miejscowy obrzęk i zaczerwienienie. Jad toksycznością porównywalny do jadu pszczoł i os. Użądlenie bardzo bolesne.

Mrówka: Powód ataku owada: W samoobronie.

Objawy: miejscowe podrażnienie i zaczerwienienie., pojawia się świąd i ból,

Postępowanie w przypadku użądlenia/ukąszenia ww. owadów.

Usunięcie żądła, przyłożenie lodu, cebuli, korzeń pietruszki, podanie wapna.

Uwaga: ALERGICY

Użądlenia mogą powodować reakcję anafilaktyczną, która prowadzić może do wstrząsu anafilaktycznego polegającego na nagłym spadku ciśnienia tętniczego, utracie przytomności i zatrzymaniu akcji serca. Ten stan jest zagrożeniem życia człowieka. Zazwyczaj objawy są mniej poważne, niemniej jednak w przypadku zdiagnozowanej alergii na jad owadów należy bezzwłocznie skonsultować się z lekarzem.

ŻMIJA ZYGZAKOWATA

Żmija w Polsce występuje powszechnie i pozostaje pod ścisłą ochroną. Może mieć barwę czarną, szarą lub brązową. Żmija aktywna jest od kwietnia do października. Późną jesienią zapada w sen zimowy. Żmiję można spotkać w opuszczonych budynkach, w lasach, łąkach a nawet w ogródkach działkowych i piaskownicach. Żmija atakuje zawsze w samoobronie.

Objawy ukąszenia: intensywny ból w miejscu wstrzyknięcia jadu, obrzęk, widoczne zasinienie, powiększenie węzłów chłonnych, ból brzucha, biegunka, nudności i wymioty, podwyższona temperatura ciała, senność i dezorientacja.

Postępowanie przy ukąszeniu: Jeżeli miejsce ukąszenia jest na nodze należy ją unieruchomić – miejsca ukąszenia nie należy dezynfekować wodą utlenioną. Bezwzględnie nie należy nacinać, przypalać czy odsysać jadu z miejsca ukąszenia – takie działanie przyspiesza proces wchłaniania jadu. Można założyć opaskę uciskową powyżej ukąszenia. Osobę poszkodowaną należy niezwłocznie przewieźć do najbliższej placówki medycznej.

Zapobieganie ukąszeniom: Wybierając się do lasu, na łąkę lub na teren dziko rosnących krzewów należy zakładać buty „za kostkę” i spodnie.

WYBRANE TEMATY SZKOLEŃ

„Rodzic w Internecie”

Adresowany jest do rodziców/opiekunów poświęcony jest przygotowaniu rodzica do roli przewodnika dziecka w zakresie bezpiecznego i „mądrego” korzystania z sieci i reagowania na sytuacje zagrożenia. Rodzic/opiekun pozna źródła wartościowych i pochodzących z legalnych źródeł treści dla dziecka, zrozumie, jak zapewnić bezpieczeństwo dziecku w sieci, jak również nauczy się korzystać z podstawowych usług e-administracji dedykowanych rodzinom, takich jak złożenie wniosku Rodzina 500+, uzyskanie Karty Dużej Rodziny i wielu innych. Zawarte w module elementy szkoleniowe służyć mają ponadto podniesieniu kompetencji w zakresie korzystania z kultury i z zasobów edukacyjnych w Internecie, co jest bardzo istotne w niwelowaniu barier i przeciwdziałaniu wykluczeniu kulturowemu.

„Rolnik w sieci”

Przeznaczony jest przede wszystkim dla rolników, którzy na szkoleniu dowiedzą się, gdzie i jakie przydatne informacje, aplikacje i e-usługi mogą znaleźć w sieci, jak z nich bezpiecznie korzystać, jak regulować swoje rachunki bez konieczności odwiedzania placówki bankowej czy urzędu. W ramach nauki pozyskiwania informacji z sieci uczestnicy szkolenia zapoznają się z najpopularniejszymi portalami rolniczymi (np. farmer.pl, gospodarz.pl, topagrar.pl, ppr.pl, tygodnik-rolniczy.pl, wrp.pl, giendarolna.pl), dedykowanymi forami wymiany informacji rolniczych (np. rolnik-forum.pl, fpr.com.pl) oraz portalami meteorologicznymi (np. pogodynka.pl, agropogoda.pl). Ponadto nauczą się jak korzystać z podstawowych usług e-administracji z wykorzystaniem konta w ePUAP i profilu zaufanego, Geoportalu (geoportal.gov.pl), rozliczeń podatkowych online (e-płatności i e-deklaracje), usług online dla ubezpieczonych w KRUS (portal eKRUS.gov.pl), usług Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (ksow.pl), ARiMR, ODR KOWR oraz GIW/GIS/PIORIN/GIJHARS – docelowo PIBŻ.

„Moje finanse i transakcje w sieci”

Przeznaczony jest dla wszystkich, którzy chcieliby nauczyć się załatwiać skutecznie sprawy prywatne, biznesowe, finansowe i urzędowe za pośrednictwem Internetu. Po zakończeniu szkolenia każdy uczestnik będzie potrafił, wykorzystując sieć, zarządzać kontem bankowym, dokonywać płatności, realizować zakupy, rezerwować podróż, płacić podatki oraz nauczyć się, jak korzystać z podstawowych usług e-administracji, m.in. wnioskując o zaświadczenia, świadczenia czy też występując o dowód osobisty –wszystko w sposób elektroniczny, szybko i bezpiecznie.

ZAPRASZAMY MIESZKAŃCÓW GMINY GRODZISKO DOLNE NA SZKOLENIE W RAMACH PROJEKTU GRANTOWEGO

Zdobądź nowe kwalifikacje cyfrowe
Wybierz interesujący Cię temat!

1. „Rodzic w Internecie”
2. „Mój biznes w sieci”
3. „Moje finanse i transakcje w sieci”
4. „Działam w sieciach społecznościowych”
5. „Tworzę własną stronę internetową (blog)”
6. „Rolnik w sieci”
7. „Kultura w sieci”

ZAPRASZAMY DO KONTAKTU

nr tel.: 17 242 82 65 (wew. 231, 233) e-mail: urząd@grodziskodolne.pl

LUB ODWIEDŹ NAS OSOBIŚCIE

Urząd Gminy Grodzisko Dolne
37-306 Grodzisko Dolne 125a (pokój 13)

Projekt jest realizowany przez FRIDL Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji oraz Stowarzyszenie Edukacji Pozaformalnej MERITUM, dzięki współfinansowaniu w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa.

Mega oferta
w SEZAMKU!
Zapraszamy
na zakupy!

Sklep czynny:
Pon - Pt. 9.00 - 18.00
Sob. 9.00 - 15.00
GIEDLAROWA 278
TEL. 17 242 58 90
sklep@sezamek-zabawki.pl

art. szkolne

~10%

Przez cały
miesiąc sierpień

sezamek
wszystko dla dzieci

art. szkolne znanych marek takich jak:

STARPAK

Simply Write

... teraz tym się pisze!!

LYRA

CRYSTAL BALLROOM
DOM WESELNY
Grodzisko Dolne 242a

WOLNE TERMINY!

PRZYJĘCIE WESELNE

już od 140ZŁ/OS

IMPREZY OKOLICZNOŚCIOWE

już od 30ZŁ/OS

RESTAURACJA
STOKROTKA

Wesela, Komunie, Chrzcziny,
Urodziny, Stupy, Catering,
Obiady Rodzinne

ZAPRASZAMY NA

CODZIENNE NOWY

ZESTAW DNIA

(ZUPA + DANIE GŁÓWNE)

ZA JEDYNE

14 ZŁ

ZAMÓWIENIA, DOWÓZ I REZERWACJE

17-24-25-107

Giedlarowa 278, 37-300 Leżajsk

Obiady

Zupy

Salatki

Pizza

Burgery

Fast food

Drinki

Noclegi

